

2 3896
199

సోవియట్ సమీక్ష

సంపుటి 4, ఆగస్టు 21

38

1970

సోవియట్ భూమి నెహ్రూ బహుమానాలు 1970

పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ మరణానంతరం 1964 లో నెలకొల్పబడిన సుదృఢ సోవియట్-భారత స్నేహ సంవర్ధక నిధిని నిర్వహిస్తున్న సోవియట్ భూమి నెహ్రూ బహుమానాల సంఘం, 1970 వ సంవత్సరం, భారత-సోవియట్ మైత్రికి, అంతర్జాతీయ శాంతికి దోహదకావులైన వివిధ విషయాలు ఇతివృత్తంగాగల ఉత్తమ కృతులకు, 23 బహుమానాలను యివ్వడానికి నిర్ణయించింది.

ఆ బహుమాన విజేతల పేర్లు పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ జన్మదినోత్సవ సందర్భంగా—1970 నవంబర్ 14 న ప్రకటిత మవుతాయి.

బ హు మా నా లు

(అ) రచయితల, నవలాకారుల, కవుల సారస్వత రచనలకు; సృజనాత్మక, సంస్కృతీ రంగాలలో (కళ, శిల్పం, వాస్తుకళ, సినిమా, నాటకం మొదలైన వాటిలో) ప్రశస్తంగా కృషి చేసినవారికి;

నాలుగు బహుమానాలు: ఒక్కొక్క బహుమాన విజేతకు రు. 8,000 తోపాటు ఉచితంగా రెండు వారాల సోవియట్ దేశ యాత్ర.

(ఆ) పత్రికా రచనలకు (ధారావాహిక వ్యాస, ఛాయాచిత్ర సంపుటలకు), రష్యన్ మహా కావ్యాల, సోవియట్ గ్రంథాల భారతీయ భాషానువాదాలకు;

నాలుగు బహుమానాలు: ఒక్కొక్క బహుమాన విజేతకు రు. 3,000 తోపాటు ఉచితంగా రెండు వారాల సోవియట్ దేశ యాత్ర.

(ఇ) “అ”, “ఆ”లలో పేర్కొన్న కృతులకు, ఒక్కొక్క దానికి రు. 1,500 చొప్పున, పది అదనపు బహుమానాలు.

(ఈ) పది నుండి పదమూడు సంవత్సరాల వయస్సు గల బాలలకు ఉద్దిష్టమైన వ్యాస రచన పోటీకి వచ్చిన వ్యాసాలలో, ఉత్తమ వ్యాసకర్తలు ఐదుగురికి;

నల్ల సముద్ర క్రిమియా తీరాన ఉన్న ఆరైక్ బాల సంఘ శిబిరంలో ఒక నెల రోజులు ఉచిత నివాసం. విజేతల ప్రయాణ, తదితర ఖర్చులను చెల్లించడం జరుగుతుంది.

ఎంపిక

ఎంపికకు పంపదలచిన సారస్వత, అనువాద గ్రంథాలను వ్యక్తులుగాని లేక ఆయా రంగాలకు చెందిన సంఘాలు గాని ఆ భాషకు సంబంధించిన ప్రాంతీయ సలహా సంఘానికి* పంపవచ్చు. ఈ రచనలు సాహిత్య ఎకాడెమీ గుర్తించిన భారతీయ భాషలలో ఏ భాషలోనైనా, లేక ఇంగ్లీషులోనైనా వుండవచ్చు.

గమనిక:

1. ఆయా ప్రాంత సలహా సంఘానికి మీ రచనలు చేరవలసిన చివరి తేదీ: 1970 సెప్టెంబరు 1.
2. ఈ ఎంపికలో లిఖిత పుస్తకాలు పరిగణనకు రావు. అందుచేత అవి స్వీకరించబడవు.

ముఖచిత్రం:

సోవియట్ యూనియన్ సుప్రీం సోవియట్ అలెగ్సీ కొసిగిన్ ను సోవియట్ మంత్రిమండలి అధ్యక్షునిగా తిరిగి ఎన్నుకొన్నది.

23816

తాత్కాలిక సంపాదకుడు :

వై. యఫ్. రునోవ్

మేనేజింగ్ సంపాదకుడు :

వై. యల్. ఫ్రాలోవ్

కళాకారుడు :

ఇ. తలనోవ్

9 భారతీయ భాషల్లో వెలువడే వత్తిక

మద్రాసులోని సోవియట్ దేశ కాన్సలేట్ జనరల్ కార్యాలయ సమాచారకాఖ (44, త్యాగరాయ రోడ్, మద్రాసు-17) తరపున యల్. వి. వరో టెవ్ చే శ్రీ వేంకటేశ్వరా ప్రింటర్స్ మద్రాసు-21 లో ముద్రింపబడి, ప్రచురింపబడినది.

ఇందలి వ్యాసాలను పునర్ముద్రించే వారు మూలాన్ని పేర్కొంటే సంతోషిస్తాము

PLA/34MIS D

విషయ సూచిక

లెనినిస్టు సిద్ధాంత నమన్యలు

సామ్రాజ్యవాదం గురించిన లెనిన్ సిద్ధాంతమూ, నేటి పెట్టుబడిదారీ విధాన సమన్యలు

యస్. దారిన్ 3

నేటి సోవియట్ యూనియన్

సోవియట్ యూనియన్ : సోదర జాతుల సమైక్య కుటుంబం

యస్. యం. పెగోవ్ 23

అంతర్జాతీయ వ్యవహారాలు

మానవాళి ఎన్నటికీ మరువని హిరోషిమా

యస్. ఖారిన్ 30

“లైసినిస్టు సిద్ధాంత సమస్యలు” అనే శీర్షిక క్రింద ఈ వారం.

సామ్రాజ్యవాదం గురించిన లెనిన్ సిద్ధాంతం దృష్ట్యా. సాంకేతిక విప్లవ ఫలితాల గురించీ, ఆధునిక పెట్టుబడిదారీ విధాన సామాజిక నిర్మాణంలో ఈ విప్లవ పర్యవసానంగా కలిగిన మార్పుల గురించీ చర్చ కొనసాగిస్తున్నాం. పెట్టుబడిదారీ విధాన పరిణామంలో, 50 సంవత్సరాల క్రితం లెనిన్ ఏ ప్రధాన ధోరణుల నయితే, గమనించారో సూత్రీకరించారో, ఆ ధోరణులను ఈ మార్పులు మరింతగా ధ్రువపరచాయని మనకు బోధపడుతుంది. లెనిన్ చెప్పినట్లు, భారీ స్థాయిలో ఉత్పత్తి సామాజికీకరణ, సోషలిజానికి అవసరమైన పాదార్థిక ప్రాతిపదికలను సంపూర్ణంగా సృష్టిస్తుంది.

“నేటి సోవియట్ యూనియన్” శీర్షిక క్రింద, బహుళ జాతులకు చెందిన సోవియట్ ప్రజల సమైక్య కుటుంబం అన్న వ్యాసం ప్రచురిస్తున్నాం. ఢిల్లీలోని సోవియట్ సంస్కృతీ భవనంలో ఇటీవల జరిగిన సోవియట్ జాతుల స్నేహ ఉత్సవ సభలో భారత దేశంలోని సోవియట్ రాయ బారి యన్. యం. పెగోవ్ గావించిన ప్రసంగానికి ఈ వ్యాసం సంక్షిప్త రూపం.

—నంపాదకుడు

2345

లెనినిస్టు సిద్ధాంత సమస్యలు

సామ్రాజ్యవాదం గురించిన లెనిన్ సిద్ధాంతమూ,
నేటి పెట్టుబడిదారీ విధాన సమస్యలు
యస్. దాలిన్

లెనిన్ రాసిన సామ్రాజ్యవాదం, పెట్టుబడిదారీ విధాన అత్యున్నతదశ అన్న గ్రంథం వెలువడి యిప్పటికి 50 సంవత్సరాలకు పైబడింది. ఈ కాలంలో ప్రపంచ చరిత్రనే మూలమట్టుగా మార్చివేసిన ముఖ్య ఘటనలు సంభవించాయి. “1917 అక్టోబరుకు పూర్వం, సామ్రాజ్యవాదం ప్రపంచ వ్యవహారాలను నిర్ణయించే ఏకైక శక్తిగా వుండేది. ఇప్పుడా గుత్తాధిపత్య శక్తిని అది శాశ్వతంగా కోల్పోయింది. అంతర్జాతీయ రంగంలో ఆధిపత్యం వహించే శక్తిగా వుండటం ఆగిపోయింది”, అని వ్లాదిమిర్ ఇలియిచ్ లెనిన్ శతజయంత్యుత్సవాలపై సోవియట్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ కేంద్రకమిటీ సూత్రీకరణల పత్రం ఉద్ఘాటిస్తోంది.

ప్రపంచ సోషలిస్టు వ్యవస్థ ఆవిర్భావం, శతాబ్దాల తరబడి వున్న వలస పాలన విచ్ఛిన్నం కావడానికి తోడ్పడింది. నిజమైన ఆర్థిక, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం సాధించడానికై ఆసియా, ఆఫ్రికా, దక్షిణ అమెరికా దేశాల ప్రజలు నయావలస వాదానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్నారు.

సామ్రాజ్యవాదం నేడు పూర్తిగా కొత్త చారిత్రక పరిస్థితుల నెదుర్కొంటోంది. సామ్రాజ్యవాద వ్యవస్థలో పెద్ద మార్పులు వచ్చాయి. దాని సహజ సిద్ధమైన నియమాల ప్రభావమే కాక, ప్రపంచ వ్యాప్త విప్లవక్రమ థాక, అంటే ప్రపంచ సోషలిస్టు వ్యవస్థా, అంతర్జాతీయ కార్మిక, జాతీయ విముక్తి ఉద్యమ దినదిన ప్రవర్థమాన బలమూ కూడ యిందుకు కారణం.

సామ్రాజ్యవాద రాజ్యాల ఆర్థిక వ్యవస్థలో కొత్త పరిణామాలూ, కొత్త క్రమాలూ ఉత్పన్నమయ్యాయి. గత 50 సంవత్సరాలలో పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వచ్చిన మార్పుల సారాంశానికి బూర్జువా, సంస్కరణవాద, రివిజనిస్టు సిద్ధాంతాలు తప్పుడు వ్యాఖ్యానం చేస్తూ, సామ్రాజ్యవాదాన్ని గురించిన లెనిన్ సిద్ధాంతం తప్పనీ, ఆధునిక పెట్టు

బడిదారీ విధానం ఇక, పెట్టుబడి విధానంగా వుండటం లేదనీ రుజువు చేయడానికి వృధా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. “మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థ”, “బడా కంపెనీల”కు, “మేనేజి మెంటు వ్యవహారాల”కు సంబంధించిన విప్లవం, “పారిశ్రామిక నమాజం” మొదలయిన సిద్ధాంతాల సారాంశ మిదే. పెట్టుబడిదారీ విధాన వకాల్తాదారులు ఆ విధానాన్ని సమర్థించడంలో అసలు ఆ వ్యవస్థ అనేదే లేదని చెప్పడంకన్న మంచి వాదన వారికి స్ఫురించలేదన్న వాస్తవమే, గుట్టంతా బయట పెడుతోంది. అటువంటి సిద్ధాంతాలు నేటి చారిత్రక క్రమాలకు కారణాలను వివరించడంలేదు సరికదా, వాటి సారాంశాన్నే వక్రీకరిస్తున్నాయని వేరే చెప్ప నవసరంలేదు.

బూర్జువా, సంస్కరణవాద, రివిజనిస్టు భావాలవలె కాక, సామ్రాజ్యవాదాన్ని గురించిన లెనిన్ సిద్ధాంతం కాలపరీక్షకు పూర్తిగా తట్టుకొని నిల్చింది. మార్క్స్, ఎంగెల్స్ ల ఆర్థిక సిద్ధాంతాన్ని సృజనాత్మకంగా అభివృద్ధి చేయగా రూపొందినదే ఈ లెనిన్ సిద్ధాంతం. ఆధునిక పెట్టుబడిదారీ విధానం 20వ శతాబ్ది తొలి రోజులనాటి పెట్టుబడిదారీ విధానంకన్న, అనేక విషయాలలో భిన్నమైనది. అయినప్పటికీ, పెట్టుబడిదారీ విధానంలో లోతుగా వేళ్ళుని వున్న వైరుధ్యాల నుంచి ఉత్పన్నమయ్యే అత్యంత జటిల సమస్యల నన్నిటినీ నిజమైన శాస్త్రీయ దృష్టితో వివేచన చేస్తున్నది ఒక్క లెనిన్ సిద్ధాంతమే.

శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవమూ, పెట్టుబడిదారీ వైరుధ్యాల తీవ్రతా

పెట్టుబడిదారీ పునరుత్పత్తి క్రమాన్ని శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవం బ్రహ్మాండంగా ప్రాభావితం చేస్తోంది. ఆ ప్రభావం పరిశ్రమలు, వ్యవసాయం, రవాణా, కమ్యూనికేషన్లకు సంబంధించిన అన్ని శాఖలకూ, శాస్త్రాల కన్నింటికీ ఆవరించింది. ఆ విప్లవం పెట్టుబడిదారీ శిబిరంలోనూ, సోషలిస్టు శిబిరంలోనూ అభివృద్ధి చెందుతోంది. అయితే వాటిలో పూర్తిగా పరస్పర విరుద్ధమైన సామాజిక-ఆర్థిక మార్పులకు దారితీస్తోంది.

ఈ విప్లవ సార్వజనీనతా స్వభావంవల్ల, అనేక సిద్ధాంత సమస్యలు తలెత్తడం సహజం. ఉదాహరణకు, ఆర్థికాభివృద్ధి, పెట్టుబడిదారీ విధాన స్తబ్ధత—ఈ పరస్పర విరుద్ధక్రమం కొనసాగడమనే సమస్య కొత్త స్థాయి నందుకొంది.

లెనిన్ దృష్టిలో, పెట్టుబడిదారీ విధానంలో స్తబ్ధత రావడం దాని గుర్తాధిపత్య దశ లక్షణం. “కొన్ని పారిశ్రామిక శాఖల్లో, కొన్ని దేశాలలో, కొన్ని కాలాలలో యిది పైకొంటుంది” అని, ఆయన ఈ సందర్భంలో రాశారు. అయితే “ఈ క్షీణతా ధోరణి మూలంగా,, పెట్టుబడిదారీ విధానం యొక్క సత్వరాభివృద్ధికి అవకాశం లేకుండా పోతుందని అనుకొనడం పొరపాటే అవుతుంది....” అని ఆయన అదే సమయంలో నొక్కి చెప్పారు. మొత్తం ఆధునిక పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని వివేచించి చూడటంలో యిది అన్నిటికన్న ముఖ్యం; ఎందుకంటే, చారిత్రక క్రమ వేగం అంతకంతకు పెరగడం

తోనూ, పెట్టుబడిదారీ విధానం అనివార్యంగా నిర్మూలన మయ్యేందుకు దారితీసే వైరుధ్యాలు మరింత త్వరగా తీవ్రరూపం ధరించడంతోనూ ఈ పెట్టుబడిదారీ విధాన అభివృద్ధి ముడిపడి వుంది. పెట్టుబడిదారీ విధాన స్తబ్ధత గురించిన అన్ని సిద్ధాంతాలూ, పైన పేర్కొన్న లెనిన్ మాటలు రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం తరువాత చెల్లవనే వాదనా వాస్తవంలో ఆధార రహితమైనవి. సామ్రాజ్యవాద యుగంలో పెట్టుబడిదారీ విధానం అధికాధిక వేగంతో అభివృద్ధి చెందుతుందనే లెనిన్ సిద్ధాంతానికి శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవం మరో రుజువు. అయితే కొంతకాలంపాటు కొన్ని పరిశ్రమలలో, కొన్ని దేశాలు దేశాలలోనే స్తబ్ధతకు, క్షీణతకు తావే లేదని ఈ సిద్ధాంతం చెప్పడంలేదు. సాంకేతిక విప్లవ గతి తర్కంలోని సారభూతమైన విషయ మేమిటంటే, అది పెట్టుబడిదారీ అభివృద్ధిలోని అసమానతలను తీవ్రంగా పెంచింది. ఉదాహరణకు, జపాన్ ఉన్నతమైన అభివృద్ధి వేగాలను సాధించింది. కాని, బ్రిటన్ యుద్ధానంత రాభివృద్ధి, ప్రత్యేకించి మందకొడిగా వుంది; అక్కడ తరచు ఆర్థికమాంద్యాలు సంభవిస్తున్నాయి.

గుత్త సంస్థలు వేతనాలను తగ్గించడం ద్వారా ఉత్పత్తి ఖర్చులను తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయడమనేది పెట్టుబడిదారీ విధానంలో శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవంలోని ఒక ముఖ్య లక్షణంగా వుంది. పెట్టుబడిదారుల నుంచి కార్మికవర్గం ఎంత ఎక్కువగా సౌకర్యాలు సాధించుకొంటే, కార్మికుల సంఖ్యను, నిరపేక్షంగానూ, సాపేక్షంగానూ తగ్గించడం ద్వారా వేతనాల చెల్లింపు కయ్యే మొత్తం వ్యయాన్ని తగ్గించడానికి గుత్త సంస్థలు అంత తీవ్రంగా పూనుకొంటున్నాయి.

1964-1969 మధ్యకాలంలో శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవం చాలా త్వరత్వరగా అభివృద్ధి చెందింది. అయితే, ఈకాలంలో అన్ని సామ్రాజ్యవాద దేశాలలోనూ పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి పెరిగినప్పటికీ, నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరుగుదల వేగం తగ్గడానికి మారు, హెచ్చింది. బ్రిటన్ లో 1946లో నిరుద్యోగుల సంఖ్య 413,000 కాగా, 1969లో అది 595,000 కు పెరిగింది; అదే విధంగా, ఫ్రాన్స్ లో 114,000 నుంచి 222,000 కు, జర్మన్ పెడరల్ రిపబ్లిక్ లో 157,000 నుంచి 182,000 కు, యిటలీలో 549,000 నుంచి 672,000 కు, కెనడాలో 324,000 నుంచి 385,000 కు, జపాన్ లో 370,000 నుంచి 611,000 కు పెరిగింది. నిరుద్యోగుల సంఖ్య తగ్గిపోయిందొక్క అమెరికాలో మాత్రమే. దీనికి కారణం. వియత్నాంపై అమెరికా సాగిస్తున్న యుద్ధమూ, యుద్ధ పరిశ్రమల ఉత్పత్తి బాగా పెరగడమూ. వీటికి అదనంగా ఒక మిలియన్ కు పైగా పనివారు అవసరమయ్యారు. అంటే అంతకు ముందు నిరుద్యోగులుగా వున్నవారు ఈ పనికి నియుక్తులయ్యారన్న మాట. అయితే, 1970 లో మళ్ళీ నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరుగ నారంభించి, ఆ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నాటికి 3,794,000 కి చేరుకొంది. 1964 నాటి సంఖ్యకన్నా యిది ఎక్కువ.

ఈ విధంగా, శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవం శ్రామిక ఉత్పాదక శక్తి బ్రహ్మాండంగా పెరగడానికి దోహదం చేస్తూనే, ఉద్యోగ కల్పనా వేగం నిరపేక్షంగానూ, సాపేక్షంగానూ తగ్గడానికి కూడ దారితీస్తుంది. కొత్త పరిశ్రమల పెరుగుదలవల్లా, సేవా రంగాల, ప్రభుత్వ యంత్రాంగాల విస్తరణవల్లా ఈ ధోరణి నిరోధింపబడి నప్పటికీ, పెట్టుబడిదారీ విధానంలో శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవం ఉపాధులు అంతకంతకు తగ్గడానికి దారితీస్తుంది యిది ఎల్లప్పుడూ కార్మికవర్గం గుండెపై కుంపటిలా వుంటుంది. కార్మికవర్గాన్ని దెబ్బ గొట్టడానికి, కూలికి పనిచేసే శ్రామికులను అంతకంతకు తీవ్రంగా దోపిడీ చేయడానికి పెట్టుబడిదారులు ఈ విప్లవాన్ని వినియోగించు కొంటున్నారు.

పెట్టుబడిదారీ ప్రపంచంలోని శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవాన్ని ప్రపంచ మార్కెట్లలో పెరుగుతున్న పోటీ ఎంతో ప్రాభావితం చేస్తోంది. ఈ విషయంలో, అమెరికాకు వున్న అనుకూలత ఏమిటంటే, అక్కడ శ్రామిక ఉత్పాదకశక్తి ఇతర దేశాలలోకన్నా ఎక్కువ. కాని యూరపులోని పెట్టుబడిదారీ దేశాలకూ, జపాన్ కూడా వున్న అనుకూలత ఏమిటంటే, ఈ దేశాలలో వేతనాలు అమెరికాలో కన్న తక్కువ. అయితే, గత కొద్ది సంవత్సరాలలో కార్మిక పోరాటాలవల్ల ఈ దేశాలలో వేతనాలు పెరిగాయి. సాంకేతిక రంగంలో ఆధి క్యతకై అమెరికాతో జరిగే పోటీలో పైచేయి సంపాదించడంపైన ప్రపంచ మార్కెట్లో యూరపు, జపాన్ గుత్త సంస్థల స్థితి యిప్పుడు ఆధారపడి వుంది. పరిశోధన, అభి వృద్ధుల విషయంలో కొన్ని యూరపు దేశాలూ, జపానూ యిదివరకే కొన్ని పరిశ్రమ లలో, ఉదాహరణకు నౌకానిర్మాణం, రైల్వేలు, ఎలెక్ట్రానిక్స్ లలో, అమెరికాను మించి పోయాయి. ఆ పరిశ్రమలలో ఇంతటి తీవ్రమైన పోటీ సాగుతున్నది యిందువల్లనే. ఈ విధంగా శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవం, పెట్టుబడిదారీ దేశాల ఆర్థిక, రాజకీయాభివృద్ధుల అసమానతలను పెంచుతూ, సామ్రాజ్యవాద వైరుధ్యాలు విషమించడానికి దారితీస్తోంది.

ఆఖరు విషయం; సామ్రాజ్యవాదాన్ని ప్రపంచ సోషలిస్టు వ్యవస్థ ఎదుర్కొంటూ వుండటమూ; సోషలిజానికి, పెట్టుబడిదారీ విధానానికి మధ్య ఆర్థిక పోటీ సాగుతూ వుండ టమూ ఈ విప్లవంలోని ఒక ప్రధానాంశం. ఈ రెండు వరస్పర విరుద్ధ సామాజిక-ఆర్థిక వ్యవస్థల మధ్య శాస్త్ర-సాంకేతిక రంగంలో తీవ్రమైన పోటీ సాగుతోంది.

1957 అక్టోబరులో ప్రప్రథమ కృత్రిమ భూఉపగ్రహ ప్రయోగంవల్ల, అమెరికా తన యావత్ విద్యా వ్యవస్థనూ పునర్వ్యవస్థీకరించుకోవలసి వచ్చింది. అమెరికా, తదితర పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో పరిశోధన, అభివృద్ధులకై ప్రభుత్వ కేటాయింపులను బాగా పెంచారు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం తరువాత, ఈ కార్యకలాపాలకు డబ్బు పెట్టడం, పీటిని నడపడం, సమన్వయ వరచడం ప్రభుత్వ గుత్త పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ నిర్వహించే మరో విధి అయింది.

సామ్రాజ్యవాదులు అన్నిటిన్నా ఎక్కువగా, ఆయుధ పోటీని ఉధృతం చేయ

డానికై ఈ శాస్త్ర-సాంకేతిక విజయాలను వినియోగించు కొంటున్నారు. అమెరికాలో పరిశోధన, అభివృద్ధులకై ప్రభుత్వం పెట్టే మొత్తం వ్యయంలో 90 శాతం ఆయుధ పరిశ్రమలకే వాడుతున్నారు. ఫలితంగా, ఆయుధ పరిశ్రమల యజమానులు శాస్త్రజ్ఞుల లోనూ, యింజనీయర్ల లోనూ మెరికల్లాంటి వారిని తమ చేతికిందికి తెచ్చుకొంటున్నారు. పౌర పరిశ్రమలకు శాస్త్ర-సాంకేతిక సిబ్బంది తక్కువైనందువల్ల, అవి కుంటుపడి, అధిక లాభాలు గుంజే యుద్ధ పరిశ్రమలకన్న చాలా వెనుకబడి వున్నాయి.

పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక వ్యవస్థపై శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవం ప్రసరించే ప్రభావం చాలా పరస్పర విరుద్ధమైనది. అది పరిశ్రమల ఉత్పాదక శక్తిని పెంచుతూనే, ఉపాధి కల్పనా వేగాన్ని నిరపేక్షంగానూ, సాపేక్షంగానూ తగ్గిస్తుంది; తద్వారా, ఉత్పత్తి వినిమయాల మధ్య వైరుధ్యాలను యింకా ఉధృతం చేస్తోంది. ఫలితంగా వినియోగంలోకి రాకుండా ఎల్లప్పుడు వృధాగా వుండే పారిశ్రామిక ఉత్పాదకశక్తి అన్ని సామ్రాజ్యవాద దేశాలలోనూ పేరిపోయ్యే ధోరణి ఈ విప్లవం మూలంగా ఏర్పడింది. మరిన్ని ఆయుధాల ఉత్పత్తికై గుత్త సంస్థలను పురమాయించడం ద్వారా ఆ దేశాల ప్రభుత్వాలు ఈ సంస్థల యిబ్బందులను సడలించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ఈ ఆయుధోత్పత్తి కయ్యే వ్యయ భారం భరించేది మాత్రం పన్నులు చెల్లించే ప్రజలే.

శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవంవల్ల, కార్మికుల విద్యా ప్రమాణాలను మెరుగుపరచడం అవసర మవుతోంది. యిది మేధో, శారీరక శ్రమలమధ్య గల వ్యత్యాసాన్ని రద్దు చేయడానికి తోడ్పడుతుంది. అయినప్పటికీ, విశాల ప్రజాసేవకానికి విద్య అందుబాటులోకి రాకుండా పెట్టుబడిదారీ విధానం నేటికీ పెద్ద అడ్డంకిగానే వుంది. అమెరికాలో (కాలేజీ ఫీజుతో సహా) ఉన్నతవిద్య కయ్యే ఖర్చు ఏటా 4,000 డాలర్లు. అంటే పూర్తి కోర్సుకు అయ్యే వ్యయం 16,000-20,000 డాలర్లన్న మాట. ఇందువల్ల, పారిశ్రామిక కార్మికుల, రైతుల, ఆఫీసు ఉద్యోగుల పిల్లలలో అత్యధిక సంఖ్యాకులు కళాశాలల్లో ప్రవేశించలేక పోతున్నారు. అంతేకాదు. చాలామంది పిల్లలు సెకండరీ విద్యను కూడా పూర్తి చేయలేకుండా వున్నారు. ఎందుకంటే, బీద కుటుంబాల నుంచి వచ్చినందువల్ల, వారు పాఠశాలను వదలిపెట్టి, ఉద్యోగం కోసం ప్రయత్నించవలసి వస్తోంది. శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవంవల్ల, సెకండరీ విద్య, ఉన్నత విద్య పూర్తిచేసిన ప్రవీణులు అవసరం అంతకంతకు పెరుగుతోంది. అయితే, పెట్టుబడిదారీ విధానంలో, కార్మిక యువజనుల్లో చాలామందికి తగిన శిక్షణ పొందగలమనే ఆశ లేదు. కాబట్టి వారికి నిరుద్యోగం తప్పదు. అంతేకాక, ఈ విప్లవంవల్ల పరిశోధన, అభివృద్ధుల సమాజీకీకరణ క్రమం యొక్క వేగం అంతకంతకు పెరుగుతోంది. గుత్తసంస్థల అధీనంలోని, లేదా ప్రభుత్వ అధీనంలోని పెద్ద పెద్ద పరిశోధనాశాలల్లో ఈ పరిశోధన, అభివృద్ధి పెద్ద ఎత్తున కేంద్రీకృత మవుతున్నాయి; తద్వారా, శాస్త్రజ్ఞులు కూలికి పనిచేసే వుద్యోగులుగా మారిపోతున్నారు.

ఒకప్పుడు ప్రత్యేక హక్కులూ, సౌకర్యాలూ అనుభవిస్తూ వచ్చిన మేధావులు నేడు కూలికి పనిచేసే కార్మికుల స్థితికి వచ్చారు; ఫలితంగా బుద్ధిజీవులూ, కాయకష్టంతో బతికేవారు పరస్పరం సన్నిహితు లవుతున్నారు.

వ్యవసాయ రంగంలో, శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవంవల్ల, సన్నకారు రైతులే కాక, మధ్యరకం వ్యవసాయదారులలో గణనీయమైన భాగం కూడ మరింత త్వరత్వరగా చితికి పోతున్నారు. 1945 లో అమెరికాలో 5,967,000 కమతాలు వుండగా, 1969 లో అవి 2,976,000కు తగ్గిపోయాయి. ఈ విధంగా గత పాతిక సంవత్సరాలలో మొత్తం వ్యవసాయ దారుల్లో సగానికి పైగా నాశనమై పోయారు. నాశనమైన రైతుల భూమిని పెద్ద వ్యవసాయదారులు కాజేశారు. ఇటువంటి పరిణామక్రమమే, అంతకన్న తక్కువ వేగంతోనే కానీంది, యూరపులోని పెట్టుబడిదారీ దేశాల్లో సైతం సాగుతోంది. జర్మన్ ఫెడరల్ రిపబ్లిక్ లో 1949-67 మధ్యకాలంలో 538,000 మంది వ్యవసాయదారులు దివాళా తీశారు. ఫ్రాన్స్ తదితర పెట్టుబడిదారీ దేశాల్లో కూడ పరిస్థితి యిదే.

శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవం పాదార్థిక సంపద పెరుగుదలకు దోహదం చేస్తోంది. అయితే పెట్టుబడిదారీ విధానంలో యిది, విశాల ప్రజానీకం యొక్క దారిద్ర్యాన్ని తొలగించడం లేదు. వివిధ వర్గాలమధ్య అసమానతను మరింత పెంచడానికే దారితిస్తోంది. ఈ విప్లవం ఆధునిక పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో ఉత్పత్తి సాధనలకూ, ఉత్పత్తి సంబంధాలకూ మధ్య వైరుధ్యాలను యింకా ఉధృతం చేస్తోంది.

ఈ విప్లవాన్ని “రెండవ పారిశ్రామిక విప్లవం”గానూ, పెట్టుబడిదారీ విధాన అభివృద్ధిలో ఒక కొత్త ప్రగతిశీల దశకు నాందిగానూ, దారిద్ర్యాన్ని రూపు మాపుతున్న శక్తిగానూ కొందరు బూర్జువా ఆర్థికవేత్తలూ, మితవాద సోషలిస్టులూ పనిగట్టుకొని చిత్రించజూస్తున్నారు. ఇది వాస్తవాలకు పూర్తిగా విరుద్ధమైనది. అమెరికాలోని ప్రొఫెసర్ బి. సెలిగ్మన్ చెప్పినట్లు, శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవం బాగా పురోగమించిన పెట్టుబడిదారీ దేశాల్లో కెల్లా సంపన్నమైన అమెరికాలో బీదలూ, దిక్కులేని బికారులూ 1964లో 33-35 మిలియన్ల వరకు వున్నారు.

నేటి గుత్తనంస్థలూ, రాజ్యాంగ వ్యవస్థ

పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవం గుత్త నంస్థల ఆర్థికాధికారం పెంపుదలకు దారితీస్తోంది. మొదటి విషయం, పరిశోధన, అభివృద్ధులకు ఎంతో వ్యవధి అవసరం. ఉన్నతమైన అర్హతలు గల సిబ్బందీ, ప్రత్యేక యంత్ర పరికరాలూ, పెద్ద ఎత్తున పెట్టుబడులూ అవసరం. ఇవన్నీ చిన్న, మధ్యరకం పరిశ్రమలకు అందుబాటులో వుండవు. అంతేకాదు; ఉన్నతమైన ఉత్పత్తి కేంద్రీకరణ గల పరిశ్రమలు మాత్రమే సాంకేతిక విజయాలను వినియోగించుకో గలవు.

1968లో అమెరికాలోని పారిశ్రామిక బడా కంపెనీలలోకెల్లా పెద్దవైన 500 సంస్థలలో 14 మిలియన్ల మంది కార్మికులూ ఆఫీసు ఉద్యోగులూ పని చేసేవారు. వీరు, గని తవ్వకం, వస్త్రాత్పత్తి పరిశ్రమలూ, విద్యుచ్ఛక్తి, వాయు సరఫరా, రవాణా కమ్యూనికేషన్లు, సేవాసంస్థలు మొదలుగా గల 847,000 పరిశ్రమలలో పనిచేసే మొత్తం పనివారిలో 57 శాతం అన్నమాట. వీటన్నికీ వచ్చే మొత్తం ఆదాయంలో సగం ఈ 500 బడా కంపెనీలదే. ఇతర సామ్రాజ్యవాద దేశాలలో ఉత్పత్తి కేంద్రీకరణ దాదాపు ఇదేస్థాయిలో వుంది. బూర్జువా ఆర్థికవేత్తల్లో అధికభాగం ఈనాడు స్వేచ్ఛాయుత పోటీనీ, స్వేచ్ఛాయుత పరిశ్రమలనూ గురించి మాట్లాడటం మానివేశారు. ఎందుకంటే, ఆర్థిక ఆధిపత్య కేంద్రీకరణను గురించిన వివరాలు గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని గురించిన లెనిన్ సిద్ధాంతాన్నే రుజువు చేస్తున్నాయి.

పెట్టుబడుల కేంద్రీకరణ, వాటి కేంద్రీకృత నిర్వహణ—వీటితోపాటు, గుత్త సంస్థల నిర్మాణంలో కూడ చాలా మార్పులు వస్తున్నాయి. నేటి గుత్త సంస్థలకూ, సామ్రాజ్యవాద తొలిదశలోని కార్టెల్స్, ట్రస్టులకూ భేద ముంది. నేటి గుత్త సంస్థలు, ఆర్థికంగానే కాక, పారిశ్రామిక, సాంకేతిక, నిర్వహణాది స్థాయిలలో కూడా బాగా విలీనీకరణ చెందిన పెద్దపెద్ద పరిశ్రమల సముదాయాలుగా రూపొందాయి. అదే విధంగా, నేడు అంతర్జాతీయ గుత్త సంస్థల సమాఖ్యల ఏర్పాటు బడా కంపెనీలమధ్య జరిగే ఒప్పందాల ద్వారా కాక ఎక్కువగా, ఇతర దేశాలలో అనుబంధ పరిశ్రమలను నెలకొల్పడం ద్వారా జరుగుతోంది. ఈ పరిస్థితిలో పారిశ్రామికంగా బాగా అభివృద్ధి చెందిన పెట్టుబడిదారీ రాజ్యాలకు జరిగే పారిశ్రామిక పెట్టుబడుల ఎగుమతికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యముంది. అదే సమయంలో, ఈనాడున్న అంతర్జాతీయ కార్టెల్స్ రానురాను ప్రభుత్వ గుత్త పెట్టుబడిదారీ స్వభావాన్ని సంతరించు కొంటున్నాయి; ఎందుకంటే, గుత్త సంస్థలమధ్య ప్రైవేటుగా జరిగిన అంతర్జాతీయ ఒప్పందాల స్థానే, ఆ గుత్త సంస్థల తరపున ఆ దేశాల ప్రభుత్వాల మధ్య ఒప్పందాలు జరుగుతున్నాయి.

1960వ దశకం చరమార్థంలో, పెట్టుబడుల కేంద్రీకరణ, వాటి కేంద్రీకృత నిర్వహణ అంతకు మునుపేనాడు లేనంత పెద్ద ఎత్తున సాగింది. పారిశ్రామికంగా బాగా అభివృద్ధి చెందిన అన్ని దేశాలకూ యిది వ్యాపించింది. జపాన్ లో 1968లో యిలాంటి కంపెనీల విలీనీకరణలు 1,020 జరిగాయి. అమెరికాలో యితర కంపెనీలతో విలీనమయిన కంపెనీల సంఖ్య, లేదా యితర కంపెనీలచే కబళింపబడిన వాటి సంఖ్య అంతకంతకు పెరుగుతూ వచ్చింది. 1965లో యిలాంటివి 2,125 కాగా, 1969లో అవి 6,132కు పెరిగాయి. ఫ్రాన్స్ లో గత కొద్ది సంవత్సరాలలో ఈ సంఖ్య ఏటా 1,300 నుంచి 2000 వరకూ వుంటోంది. ఇలాంటి విలీనీకరణలూ, కబళనలూ బ్రిటన్, జర్మన్, పెడరల్ రిపబ్లిక్, స్విట్జర్లాండ్, బెల్జియం, యూరపులోని తదితర పెట్టుబడిదారీ దేశా

లలో ఉధృతంగా సాగాయి. ఈ క్రమంలో రానురాను ప్రస్ఫుటమవుతున్న ప్రత్యేక లక్షణ మేమిటంటే, బ్రహ్మాండమైన బడా కంపెనీలను అలాంటి యితర కంపెనీలు తమలో కలిపి వేసుకోవడం. అమెరికాలోని పారిశ్రామిక కంపెనీలలోకెల్లా పెద్దవైన కంపెనీలు 1962లో 500 వుండేవి. 1969 నాటికి వాటిలో 110 కంపెనీలు యిలా కబళింప బడ్డాయి.

ఉత్పత్తి వైవిధ్యం, వేరు మాటల్లో చెప్పాలంటే కొత్త పరిశ్రమల్లోకి ఈ అగ్రే సర గుత్త సంస్థలు జొరబడటం ఈ విలీనీకరణల, కబళనాల ప్రత్యేక లక్షణాలలో ఒకటి. అందులోనూ ఒక నిర్దిష్టమైన లక్షణం అగ్రేసర గుత్త సంస్థలు ఆయుధోత్పత్తికి పూనుకోవడం.

ఉత్పత్తి వైవిధ్యం, బ్రహ్మాండమైన గుత్త సంస్థల సమ్మేళనాలు ఏర్పడటానికి దారితీసింది. అమెరికా బడా కంపెనీలలోకెల్లా పెద్దవైన 500 సంస్థల్లో 398 సంస్థలు 1968 నాటికే యిటువంటి గుత్త సంస్థల సమ్మేళనాలుగా రూపొందాయి. ఒకానొక సరకు ఉత్పత్తికి సంబంధించిన రంగంలో కిందినుంచి పైవరకూ వున్న వేరువేరు కంపెనీల మధ్యనూ, ఒకే సరకును ఉత్పత్తి చేసే వేరువేరు కంపెనీల మధ్యనూ ఒప్పందాలవల్ల ఏర్పడిన గుత్త సంస్థల సమ్మేళనాలయిన కార్టెల్స్, ట్రస్టులవలె కాక, ఈ సమ్మేళన ఒకదానితో ఒకటి బొత్తిగా సంబంధమేలేని వేరు వేరు సంస్థల కలగూరగంప. అస్తవ్యస్తంగా వుండే దాని నిర్మాణం, పెట్టుబడిదారీ విధానం ఉత్పత్తిలోని పోటీ, అరాచకాల ఫలితం.

లెనిన్ కాలంలో ప్రధానంగా భారీ పరిశ్రమలే గుత్త సంస్థల అధీనంలో వుండేవి. నేడు ఉత్పత్తి కేంద్రీకరణలవల్ల, పెట్టుబడుల కేంద్రీకృత నిర్వహణలవల్ల, గుత్త సంస్థలు గని తవ్వకం పరిశ్రమలలోనే కాక, ముఖ్యమైన వస్తుత్పత్తి పరిశ్రమలలో—భారీ, లఘు పరిశ్రమలు రెండింటిలోనూ—కీలక స్థానాలను చేజిక్కించుకొన్నాయి. అవి, చిల్లర వ్యాపారంలోకి, సేవాశాఖల్లోకి జొరబడుతున్నాయి; నేరుగా వ్యవసాయ రంగంలో జొరబడి, అక్కడ నుంచి చిన్న మధ్య తరగతి వ్యవసాయదారులకూ, రైతులకూ మూక ఉమ్మడిగా ఉద్వాసన చెబుతున్నాయి.

ఈ విధంగా గత 50 సంవత్సరాల కాలంలోని పరిణామాలు, సామ్రాజ్యవాదాన్ని గురించిన లెనిన్ సిద్ధాంతాన్ని సంపూర్ణంగా ధృవపరిచాయి. స్వేచ్ఛాయుత పోటీ ప్రాతిపదికగా గల పెట్టుబడిదారీ విధానం, అనివార్యంగా గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానంగా పరివర్తన చెందుతుందని నిరూపించిన సిద్ధాంత మిది. ఈ పరివర్తన తరువాత మరో పరివర్తన వచ్చింది. అదేమిటంటే, గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానం ప్రభుత్వ పెట్టుబడిదారీ విధానంగా పరివర్తన చెందింది.

గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానం ప్రభుత్వ గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానంగా పరివర్తన

చెందిన ఫలితంగా పన్నుల భారం పెరిగింది. అంతేకాదు. గుత్త వ్యాపార ధర, ప్రభుత్వ గుత్త వ్యాపార ధరగా మారింది. ఎందుకంటే, బడా గుత్త కంపెనీలపై విధించిన ఆదాయపు పన్ను గుత్త సంస్థల లాభాల నుంచి చెల్లించే సౌము క్కాదు. ఆదాయపు పన్ను గుత్త వ్యాపార ధరలో అంతర్భాగమే. ఆ భారాన్ని తుదకు మోసేది శ్రామిక ప్రజలే. అవిధంగా జాతీ యాదాయాన్ని మొత్తం గుత్త సంస్థలకు, ప్రత్యేకించి యుద్ధ పరిశ్రమల సముదాయానికి అనుకూలంగా పునఃపంపిణీ చేసేందుకు పన్నులే కాక, ధరలు కూడ ప్రభుత్వం చేతి సాధనాలుగా మారాయి. జీతం పెంపుదలకోసం పోరాడటం ద్వారా శ్రామిక ప్రజలు సాధించుకొన్న లాభాలను నిరంతరం హరించి వేస్తున్న శాశ్వత ద్రవ్యోల్బణం దీనికి తోడవుతున్నది. పెరుగుతున్న పన్నులు, చుక్కలంటుతున్న ధరలు, ద్రవ్యోల్బణం—ఇవీ, గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానం ప్రభుత్వ గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానంగా పరివర్తన చెందినందువల్ల కలిగిన ఫలితాలతో కొట్టవచ్చినట్లు కనిపించేవి.

ఆర్థిక పెట్టుబడి, ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠా

మరింత త్వరత్వరగా బాకీలను తిరిగి చెల్లించేందుకు సౌకర్యాలు కలిగించడమూ, కొత్త యంత్రాల స్థాపన విషయంలో పన్నుల మినహాయింపులూ మొదలగు చర్యల ద్వారా పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించే అనేక ప్రభుత్వ చర్యల వల్ల నేమి, గుత్త లాభాల వల్ల నేమి పారిశ్రామిక గుత్త కంపెనీల వద్ద పెద్ద ఎత్తున ఆర్థిక పెట్టుబడి పోగు పడింది.

అమెరికా వియత్నాంలో యుద్ధం ప్రారంభించక ముందు 1960 లోనూ, 1964 లోనూ, ఆ దేశంలోని మొత్తం పెట్టుబడులలో దేశ బడా పారిశ్రామిక సంస్థల వాటా 76 శాతం వుండేది. పారిశ్రామిక గుత్త సంస్థలకూ బ్యాంకింగ్ గుత్త సంస్థలకు మధ్య సంబంధాలు బలహీనపడ్డాయనే అభిప్రాయాలు, యిందువల్ల ఏర్పడ్డ నారంభించాయి. అయితే, వాస్తవంలో, బ్యాంకింగ్, పారిశ్రామిక గుత్త సంస్థలు సమ్మేళన చెందడం 20వ శతాబ్ది పెట్టుబడిదారీ విధానం యొక్క ప్రత్యేక లక్షణంగా ఎల్లప్పుడూ వుంది. గుత్త కంపెనీల సమ్మేళనాలను ఏర్పరచడంలో బ్యాంకులు నిర్వహిస్తున్న పాత్రే యిందుకు చక్కని వుదాహరణ. ఉద్యతంగా సాగిన కొత్త విలీనీకరణలలో, కబళనలలో, అన్నిటి కన్న పెద్ద బ్యాంకులతో సంబంధమున్న గుత్త సంస్థలది పైచేయి అయింది. వాటాలు కొనడం ద్వారా మామూలుగా యితర కంపెనీలను కబళించడం జరుగుతూ వుంది. యిందుకు పెద్దపెద్ద మొత్తాలు అవసరం. ప్రతి బడా కంపెనీల సమ్మేళనకూ దాని సొంత బ్యాంకు మూలాధారంగా వుంటుంది. కీలక స్థానాలను స్వాధీనం చేసుకొనేందుకు, తగినంత సంఖ్యలో ఏ గుత్త సంస్థల వాటాలను ఒక బ్యాంకు చేజిక్కించు కొంటుందో ఆ సంస్థలే ఈ ఆంబోతుల కొట్లాటల్లో కాళ్ళు విరిగే లేగ దూడ లయిపోతున్నాయి.

ఆర్థిక పెట్టుబడి అంటే, పారిశ్రామిక పెట్టుబడి, బ్యాంకింగ్ పెట్టుబడియొక్క సమ్మేళనే అన్న లెనిన్ నిర్వచనం నేడు మరింత విస్తృత స్థాయిలో ధ్రువపడుతోంది. కొద్ది గుత్త సంస్థల చేతుల్లో ఆర్థిక పెట్టుబడి కేంద్రీకృతమై వుందనే సంగతే, సామ్రాజ్యవాద దేశాలలో ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠా దినదిన ప్రవర్ధమాన ఆధిపత్యానికి నిదర్శనం.

ఉత్పత్తి కేంద్రీకరణతోపాటు, ఒక విధి నిర్వహించే శక్తిగా పెట్టుబడి, అస్తిగా పెట్టుబడి వేరయిపోవడం జరిగిందని మార్క్స్ నిరూపించారు. స్వతంత్రమైన పెట్టుబడిదారు ఒక పెద్ద పరిశ్రమలో, వాటాలుగల వ్యక్తిగా మారిపోతాడు; ఒక ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠా, మరో ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠా యొక్క పెట్టుబడిని తన సొంత పెట్టుబడి లాగానే వాడుకొంటుంది. లెనిన్ యిలా రాశారు: “సామ్రాజ్యవాదం, అంటే, ఆర్థిక పెట్టుబడి ఆధిపత్యం పెట్టుబడిదారీ విధానం యొక్క అత్యున్నత దశ. ఈ దశలో ఈ వేరైపోయ్యే క్రమం విస్తృత ప్రమాణ మందుకొంటుంది.”

1900తో, ప్రసిద్ధ అమెరికా విద్యుత్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ అయిన జనరల్ ఎలెక్ట్రిక్ లో 2,900 వాటాదార్లే వుండేవారు. 1928 లో వారిసంఖ్య 51,862 కు, 1969లో 534,970 కి పెరిగింది. అమెరికన్ టెలిఫోన్ అండ్ టెలిగ్రాఫ్ అనే మరో అమెరికా గుత్త సంస్థలోని వాటాదార్ల సంఖ్య 1900 లో 7,535; 1928లో 454,596; 1969లో 3,110,074. అమెరికా గుత్త కంపెనీలలోకెల్లా పెద్దవైన సంస్థలోని మొత్తం వాటాదార్ల సంఖ్య న్యూయార్క్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజి యిచ్చిన వివరాలనుబట్టి, 1956లో 8,630,000; 1969లో 26,500,000. అంతేకాక, జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీల సంఖ్య, ఆర్థిక వ్యవస్థలో వాటి భాగమూ పెరిగాయి.

బాగా అభివృద్ధిచెందిన పెట్టుబడిదారీ విధానంలో, గత శతాబ్దిలో వ్యక్తిగత పెట్టుబడిదారీ యాజమాన్యంవలె కాక, సంస్థల రూపంలోని పెట్టుబడిదారీ యాజమాన్యం అధికృత వహిస్తుందన్న మార్క్స్, లెనిన్ ల ప్రసిద్ధ సూత్రీకరణకు పై వివరాలే నిరూపణ. “చెల్లా చెదరుగా వున్న పెట్టుబడిదారులు ఒకే ఒక సమిష్టి పెట్టుబడిదారుగా పరివర్తన చెందడం జరుగుతోంది” అని లెనిన్ రాశారు. ఫలితంగా, పెట్టుబడిదారీ యాజమాన్య స్వరూపంలో వచ్చిన మార్పులతోపాటు, పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి యొక్క, శ్రమ యొక్క సామాజికీకరణ విపరీతంగా సాగింది. జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీలను వర్ణిస్తూ మార్క్స్ యిలా రాశారు: పెట్టుబడి “ఈ సందర్భంలో ప్రైవేటు పెట్టుబడికి భిన్నమైన సామాజిక పెట్టుబడి (సంస్థగా ఏర్పడిన వ్యక్తుల పెట్టుబడి) రూపాన్ని ప్రత్యక్షంగా సంతరించు కొంటుంది; దాని పరిశ్రమలు ప్రైవేటు పరిశ్రమలకు భిన్నమైన సామాజిక పరిశ్రమల రూపాన్ని సంతరించు కొంటాయి.”

వ్యక్తిగత ఆస్తితో పోల్చి చూచినప్పుడు జాయింట్ స్టాక్ పెట్టుబడి సమిష్టి పెట్టుబడిదారీ ఆస్తి. అయితే, ప్రభుత్వ పెట్టుబడితో పోల్చి చూచినప్పుడు అది సంస్థగా ఏర్పడిన పెట్టుబడిదారుల ప్రైవేటు ఆస్తి. సామాజికీకరణ యొక్క ఉన్నత దశగా, పెట్టుబడిదారీ విధానంలో ప్రభుత్వ ఆస్తి జాయింట్ స్టాక్ ఆస్తివలెనే ఒక పెట్టుబడిదారీ ఆస్తి రూపంగానే వుంటుంది. ఈ సందర్భంలో ఎంగెల్స్ యిలా రాశారు: “అయితే జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీలుగా (ట్రస్టులుగా), లేదా ప్రభుత్వ ఆస్తిగా పరివర్తన చెంది నంత మాత్రాన ఉత్పాదక శక్తుల పెట్టుబడిదారీ స్వభావం తొలగిపోదు”. ప్రభుత్వ యాజమాన్య స్వభావం ప్రభుత్వం యొక్క వర్గ స్వభావాన్ని బట్టి వుంటుంది. జాయింట్ స్టాక్ యాజమాన్యానికి, వ్యక్తుల ప్రైవేటు యాజమాన్యానికి మధ్య తేడా చూపడానికి జాయింట్ స్టాక్ యాజమాన్యాన్ని సామాజిక పెట్టుబడిదారీ యాజమాన్యంగా మార్క్స్ కొన్ని సందర్భాల్లో నిర్వచించారు. కొందరు పెట్టి బూర్జువా ఆర్థికవేత్తలు వాదిస్తున్నందుకు భిన్నంగా ఈ జాయింట్ స్టాక్ యాజమాన్యం ఆధిక్యత వహించడానికి, సోషలిజానికి ఎలాంటి పొత్తు లేదని వేరే చెప్పనవసరం లేదు. “శ్రామికవర్గం రాజ్యపాలక శక్తి ఐతే తప్ప సోషలిజం అనేది అనూహ్యం. ఇదికూడా ప్రాథమిక విషయమే”. అని లెనిన్ అతివాద బాల్య చేష్ట, పెట్టి బూర్జువా మనస్తత్వం అన్న తన రచనలో నొక్కి చెప్పారు. జాయింట్ స్టాక్ యాజమాన్యం యొక్క ఆధిక్యత అంటే, అనేకమంది వ్యక్తిగత పెట్టుబడిదారులను కొందరు సమిష్టి పెట్టుబడిదారులు తొలగించి వారి స్థానాన్ని ఆక్రమించారన్న మాట. కాబట్టి, జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీలు మార్క్స్ చెప్పినట్లు, “సామాజిక సంపదగానూ, ప్రైవేటు సంపదగానూ సంపదకుగల స్వభావంలోని గల వైరుధ్యాన్ని అధిగమించడానికి మారు—ఆ వైరుధ్యాన్ని కొత్త రూపంలో అభివృద్ధి పరచడం మాత్రమే చేస్తున్నాయి.”

వ్యక్తిగత పెట్టుబడిదారీ యాజమాన్యం తొలగి జాయింట్ స్టాక్ యాజమాన్యం దానిస్థానే నెలకొనడం, కంపెనీల వాటాదారుల సంఖ్య అపారంగా పెరగడం—వీటి మూలాన “పెట్టుబడిదారీ ఆస్తి వికీర్ణత” “పెట్టుబడి ప్రజాతంత్రీకరణ”, “ప్రజల పెట్టుబడిదారీ విధానం” అన్న బూర్జువా సిద్ధాంతాలు మొలకెత్తాయి. పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని సమర్థించే ఈ సిద్ధాంతాలు కొన్ని పాత సిద్ధాంతాల పునరుద్ధరణే. వాటిని లెనిన్ ఇలా అభివర్ణించారు: “వాటాల యాజమాన్యం యొక్క ‘ప్రజాతంత్రీకరణ’ వల్ల, పెట్టుబడి ‘ప్రజాతంత్రీకరణ’, సన్నకారు ఉత్పత్తి పాత్ర, ప్రాధాన్యతలు పెంపొందడమూ మొదలైనవి జరుగుతాయని బూర్జువా కుతర్కవాదులు, అవకాశవాద ‘సోషల్ డెమోక్రట్లు’ అనుకుంటున్నారు (లేదా అనుకుంటున్నా మని చెబుతున్నారు). అయితే వాటాల యాజమాన్య ‘ప్రజాతంత్రీకరణ’ వాస్తవంతో ఆర్థిక పెత్తందారీ మూలా ఆధిపత్యాన్ని పెంపొందించే మార్గాలలో ఒకటి.”

ప్రకటిత నివేదికలను బట్టి, 1965 లో అమెరికా జనాభాలో తొంభై శాతానికి ఎటు వంటి వాటాలూ లేవు. రాజకీయ కారణాలను బట్టి, గుత్తసంస్థలు తమ వాటాలలో కొన్నింటిని తమ ఉద్యోగులకు పంపించే చేయడానికి ప్రయత్నించినప్పటికీ, కార్మికులలో 2.7 శాతం మాత్రమే వాటాదారులు కాగలిగారు. వ్యవసాయదారులలో వాటాదారుల శాతం 0.3 మాత్రమే. ఈ వాటాదారులలో ఈ వాటాలు పంపించే అయిన తీరు కూడా గమనార్హం. అమెరికా ప్రొఫెసర్ ఆర్. లాంప్మన్ తెలియజేస్తున్న దాన్నిబట్టి, అమెరికా జనాభాలో ఒక శాతం చేతుల్లో మొత్తం వాటాలలో 76 శాతం ఉంది. బ్రిటన్ లో 1964 లో స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలు ఉదహరించిన వాటాలలో 75 శాతం ఆదేశ వయోజనులలోని 1.7 శాతం చేతులతో ఉంది. ఈ వివరాల దృష్ట్యా “పెట్టుబడి ప్రణాతంత్రీకరణ” ప్రజల పెట్టుబడిదారీ విధానం” అన్న సిద్ధాంతాలు ఎంత ఆధార రహితమని తేలిందంటే, వాటిని వెనువెంటనే విసర్జించడం జరిగింది.

గుత్త కంపెనీలలోని కీలకస్థానాలూ, దీని పర్యవసానంగా, సామ్రాజ్యవాద దేశాలలోని ఆర్థిక, రాజకీయ జీవితంలోని కీలకస్థానాలూ ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠా గుప్పెట్లో ఉన్నాయి. ఈ ముఠాలో ఉండేదంతా బడావ్యాపారులు—అంటే ఆధునిక బూర్జువావర్గంలోని పై శ్రేణియైన కోటీశ్వరులు.

అమెరికాలో ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠాగా ఉండేది పారిశ్రామిక, బ్యాంకింగ్, భీమా వ్యాపార గుత్త కంపెనీలలో కెల్లా పెద్దవైన 750 సంస్థలను తమ అధీనంతో ఉంచుకున్న 5000 మంది వ్యక్తులు అని అమెరికన్ ఆర్థికవేత్త ఎఫ్. లండబర్గ్ రాస్తున్నారు. వీరంతా ప్రధానంగా గుత్త కంపెనీల డైరెక్టర్లు, అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు. 1968 లో అమెరికాలో 2 లక్షల మందికి తలా ఒక మిలియన్ డాలర్లకు పైబడ్డ వ్యక్తిగత ఆస్తి ఉండేది. వీరు లాభసాటి పని చేస్తున్న ప్రజలలో 0.25 శాతం. బ్రిటన్ లో 1960 లో మొత్తం వ్యక్తిగత ఆస్తిలో 75 శాతం, పన్ను చెల్లింపుదార్లలోని 5 శాతం చేతుల్లో ఉంది.

ఆధునిక ప్రభుత్వ గుత్తపెట్టుబడిదారీ విధానంలో సామాజికీకృత ఉత్పత్తికీ, అది వ్యక్తిగతంగా భుక్తమౌతున్న క్రమానికీ మధ్యగల వైరుధ్యాలు తీవ్ర రూపం ధరించాయనేందుకు పైన పేర్కొన్న అంకెలూ, వాటాల పంపిణీని గురించిన పై సమాచారమూ, ప్రస్ఫుటం చేస్తున్నాయి.

ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠా మిగతా బూర్జువావర్గంతో, ప్రధానంగా గుత్తసంస్థల వాటాలద్వారానే తన సంబంధాలను నిలుపుకుంటూ ఉంది. అమెరికాలో 1953లో, తలా 60,00 డాలర్లకు పైబడ్డ వ్యక్తిగత ఆస్తి కలవారి సంఖ్య 1,659,000 అని లాంప్మన్ రాస్తున్నారు. తలా 60,000—1,00,000 డాలర్ల ఆస్తిగల పెట్టుబడిదారుల చేతుల్లో

మొత్తం వాటాలలో 20-23 శాతం ఉండేది. 1,00,000—3,00,000 డాలర్ల వ్యక్తిగత ఆస్తి ఉన్న వారి చేతుల్లో 25-35 శాతం వాటాలు ఉండేవి. ఈ ఆస్తి ఎంత పెద్దదైతే, దీనిలో గుత్తసంస్థల వాటాల భాగం అంత ఎక్కువగా ఉండేది. ఒక మిలియన్ డాలర్లకు మించిన వ్యక్తిగత ఆస్తిగల పెట్టుబడిదారుల చేతుల్లో ఇటువంటి వాటాలలో 60 శాతానికి మించి ఉన్నాయి. మిగతా బూర్జువావర్గంతో ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠాకు ఉన్న ఆర్థిక అనుబంధాలు బూర్జువావర్గంలో పరస్పర ఘర్షణలకు తావు లేకుండా చేయవు. అయితే, ఈ ఘర్షణలు అందరికీ తెలిసినట్టే, అధిక లాభాల పోటీవల్ల తల ఎత్తుతున్నాయి. ఈనాటి ఆర్థిక పెట్టుబడిదారీ ముఠా ఒక ప్రత్యేక వర్గం కాదు. నేటి బూర్జువావర్గంలో ఒక భాగంగా, దానికి మిగతా పెట్టుబడిదారుల సమూహంతో అనేకానేక సంబంధాలు ఉన్నాయి. ఆర్థిక పెట్టుబడి యొక్క బ్రహ్మాండమైన పరిమాణం మూలంగా “చిన్న, మధ్య తరగతి పెట్టుబడిదారులనే గాక, మరీ చిన్న పెట్టుబడిదారులనూ, సన్నకారు యజమానులనూ లోగానే ఎంతో గాఢమైన విస్తృతమైన సంబంధ, అనుబంధాలు శాఖోపశాఖలుగా” ఏర్పడ్డాయని లెనిన్ చెప్పారు. ఈ మాటలకు నేడు మరింత ప్రాముఖ్య ముంది. గత 50 సంవత్సరాలలో పెట్టి, మధ్య తరగతి బూర్జువావర్గం యొక్క ఆర్థిక స్థానాలు బలపడలేదు సరికదా, మరింత బలహీన పడ్డాయి. నేడు జనాభాలో అధిక సంఖ్యాకులు కూలికి పనిచేసే వారు. వీరి ప్రాధాన్యత పెరిగింది.

ఆధునిక పెట్టుబడిదారీ విధాన సామాజిక నిర్మాణంలో మార్పులు

నూరు సంవత్సరాలక్రితం రైతులు ప్రపంచ జనాలో అధిక సంఖ్యాకులు. అనాడు బ్రిటన్ ఒక్కటే ఇందుకు మినహాయింపు.

అమెరికాలో, 1870లో మొత్తం జనాభాలో గ్రామీణ జనాభా 74 శాతం; జర్మనీలో 1871లో ఇది 64 శాతం. రష్యాలో 1897లో ఇది 87 శాతం. నేడుకూడ ఆసియా, ఆఫ్రికా, దక్షిణ అమెరికా దేశాలన్నింటిలోనూ, జనాభాలో అధిక సంఖ్యాకులు రైతులే. అయితే యూరపులోని సామ్రాజ్యవాద దేశాలలోనూ, అమెరికాలోనూ జనాభా సామాజిక నిర్మాణం ఎంతో మారిపోయింది. 1960-1962కు సంబంధించిన వివరాలనుబట్టి, జపాన్ లో మొత్తం జనాభాలో పట్టణ ప్రజలు 64 శాతం. ఫ్రాన్స్ లో ఇది 63 శాతమూ, బ్రిటన్ లోనూ, జర్మన్ ఫెడరల్ రిపబ్లిక్ లోనూ 78 శాతమూ, అమెరికాలో 70 శాతము.

సామ్రాజ్యవాద దేశాలలో జనాభా స్వరూపంలో ఇంతటి తీవ్రమైన మార్పులు రావడానికి కారణం పెట్టుబడిదారీ విధానాభివృద్ధి, పెట్టుబడిదారీ పారిశ్రామికీకరణ, బ్రహ్మాండమైన ఉత్పత్తి కేంద్రీకరణ, నగరాల పెరుగుదలా. శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవమూ, గుత్త పెట్టుబడి వ్యవసాయ రంగంలో జొరబడటమూ, ఈ క్రమాలు మరింత వేగంగా సాగ

డానికి మూల మయ్యాయి. గుత్తసంస్థల పాలనా, సాంకేతిక ప్రగతి సన్నకారు రైతులనూ చిన్న చిన్న వ్యవసాయదారులనూ నాశనం చేశాయి. భూములనుంచి వారి బేదఖలూ, బాగా యాంత్రికీకృతమైన భారీ పెట్టుబడిదారీ వ్యవసాయమూ అన్ని సామ్రాజ్యవాద దేశాల లోనూ కొనసాగుతోంది. అయితే బ్రిటన్, అమెరికా, జర్మన్ పెడరల్ రిపబ్లిక్కులలో ఇది మరీ దూరం పోయింది. 1960లో, గ్రామాలలో కాపురమున్న వారందరినీ కాక (వీరిలో కార్మికులూ, ఆఫీసు ఉద్యోగులూ, చిన్న చిన్న వ్యాపారులూ వున్నారు), ప్రత్యక్షంగా వ్యవసాయవృత్తిలో నిమగ్నమై వున్నవారిని మాత్రమే దృష్టిలోకి తీసుకొంటే వీరి సంఖ్య, 1960లో జపాన్ లోని మొత్తం జనాభాలో 33 శాతం, ఫ్రాన్స్ లో 21 శాతం, జర్మన్ పెడరల్ రిపబ్లిక్ లో 14 శాతం, అమెరికాలో 8 శాతం, బ్రిటన్ లో 4 శాతం. ప్రత్యక్షంగా వ్యవసాయం చేసుకొంటున్న వారి నిష్పత్తి ఇంకా తగ్గుతూనే వుంది. ఉదాహరణకు, 1969 ప్రారంభంలో అమెరికాలో వీరి సంఖ్య 5 శాతానికి తగ్గింది.

దీనికితోడు, పట్టణ జనాభా స్వరూపం కూడ సమూలంగా మారిపోయింది. పైన పేర్కొన్నట్లు, పెట్టుబడుల కేంద్రీకృత నిర్వహణ, ఉత్పత్తి కేంద్రీకరణ, గుత్తసంస్థలు ఏర్పడుతూపోవడం—ఈ క్రమంతోపాటు, అస్తిగా పెట్టుబడి, ఒకానొక విధినిర్వహణ శక్తిగా పెట్టుబడి వేరుపడటం జరుగుతోంది. దీనితోపాటు మరో పరిణామక్రమం కూడ సాగుతోంది. అది మేనేజిమెంటుకు చెల్లించే డబ్బు, వ్యాపార లాభాలనుంచి వేరు పడటం.

మార్క్స్ ఇలా రాశారు: “సాధారణంగా స్టాక్ కంపెనీలలో (ఇవి పరపతి వ్యవస్థతో అభివృద్ధి చెందాయి), ఒక విధిగా జరిగే మేనేజిమెంటు పని, పెట్టుబడిపై గల యాజమాన్యంనుంచి వేరయ్యే ధోరణి వుంది. అది రాను రాను పెరుగుతోంది....” అందువల్ల, గుత్తసంస్థల అభివృద్ధితోపాటు, ఉత్పత్తి, క్రయ విక్రయాల మేనేజిమెంటుకు కూలికి పనిచేసేవారిని నియమించే పద్ధతికి మారడం సహజం. ఈ క్రమాన్ని శాస్త్ర—సాంకేతిక విప్లవం మరింత వేగిర పరిచింది; విస్తృతం చేసింది. బడాగుత్త కంపెనీలు, సాంకేతిక క్రమాల జటిలత, ప్రభుత్వ యంత్రాంగంతో గుత్తసంస్థల సన్నిహిత సంబంధాలు, ఆర్థిక వ్యవస్థలో రాను రాను హెచ్చుతున్న జోక్యం—ఇవన్నీ కూలికి మేనేజిమెంటు పనినీ, క్రయ విక్రయాల పనినీ చేసే సిబ్బంది పెరగడానికి తోడ్పడ్డాయి. అమెరికా గణాంక లెక్కలు కూలికి పనిచేసే వారినందరినీ, మెదడుతో పనిచేసే “తెల్లచొక్కా” కార్మికులనీ, కాయకష్టంచేసే “నీలి చొక్కా” కార్మికులనీ విభజిస్తున్నాయి. 1950-1 1969 మార్చి మధ్యకాలంలో, అమెరికాలోని “తెల్లచొక్కా” కార్మికుల సంఖ్య 15,944,000 నుంచి 28,587,000కు, అంటే 79 శాతం పెరిగింది. (వీరిలో, ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠాకు చెందిన డైరెక్టర్ల బోర్డుల అధ్యక్షులు, ప్రభుత్వ ఉన్నతాధికారులు, పరిశ్రమల యజమానులు, వేరు

మాటల్లో చెప్పాలంటే బూర్జువావర్గీయులూ, ప్రభుత్వ యంత్రంలో పై శ్రేణికి చెందిన వారూ చేరలేదు.)

ప్రభుత్వ గుత్తపెట్టుబడి దారీవిధానంలో కూలికి పనిచేసేవారితో కూడిన మేనేజి మెంటు వ్యవస్థకు మారే క్రమం ఎంత పురోగమించిందో ఈ అంకెలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. అయితే, “తెల్లచొక్కా” కార్మికులను “నీలిచొక్కా” కార్మికులకు పోటీ పెట్టడం పూర్తిగా తప్పు. బూర్జువా, పెట్టిబూర్జువా ప్రధాన సిద్ధాంతాలలో ఒకటైన “పారిశ్రామిక సమాజ” సిద్ధాంతాన్ని నిరూపించేందుకై ఇలా పోటీ పెడుతున్నారు. ఆధునిక పెట్టుబడిదారీ సమాజం “శ్రామికవర్గ రహితం” అవుతోందనీ, కార్మికుల సంఖ్య, కార్మిక వర్గ ప్రాధాన్యమూ తగ్గిపోతున్నాయనీ, కార్మికవర్గం బూర్జువావర్గంతో “ఏకీకృతం” అవుతోందనీ, “తెల్లచొక్కా” కార్మికులతో కూడిన ఒక “కొత్త మధ్య తరగతి” ఏర్పడుతోందనీ ఈ వాదన చెబుతోంది. ఈవిధంగా శ్రామికవర్గం అదృశ్యమవుతోందని చెబుతున్నారు.

శ్రామిక వర్గమంటే, కాయకష్టంతో కూడిన పనులుచేసే కార్మికులు మాత్రమే అనే కృత్రిమ దృష్టి వల్ల ఇలాంటి కుహనా శాస్త్రీయ నిర్ధారణలు, ఈ బూర్జువా సిద్ధాంతవేత్తలు చేస్తున్నారు. అటువంటి భావాలను బూర్జువా ఆర్థికవేత్త సుమ్మర్ స్లిచ్ టర్, ఫ్రెంచి సామాజిక శాస్త్రజ్ఞుడు జాక్విన్ ఎల్లర్, ప్రసిద్ధ అమెరికా ఆర్థికవేత్త గాల్డ్రైట్, తత్వ శాస్త్రజ్ఞుడు మార్క్యూస్ మొదలయినవారు ప్రచారం చేస్తున్నారు.

శాస్త్ర-సాంకేతిక విప్లవ ప్రభావం మూలంగా, శ్రామిక సంఖ్యబలం ప్రత్యక్షంగా తగ్గే ధోరణి వున్నప్పటికీ, మొత్తంపై, “నీలిచొక్కా” కార్మికుల సంఖ్య తగ్గక పోవడమేకాక పెరిగిందనే విషయం అన్నిటికన్న ముందుగా చెప్పాలి. ఈ పెరుగుదలకు కారణం కొత్త పరిశ్రమలు అభివృద్ధికావడం, సరకుల ఉత్పత్తి సర్వత్రా పెరగడం, పరిశ్రమలలో స్వయంచాలన పద్ధతియొక్క పురోగమనం మందకొడిగా సాగడం. పెట్టుబడి దారీ విధానంలో స్వతస్సిద్ధంగా వున్న కారణాలే ఈ మందకొడితనానికి కారణం. ఉదాహరణకు, స్వయంచాలనా పద్ధతికి వినియోగించే యంత్రపరికరాల కయ్యే వ్యయం, తరచుగా, అవి తొలగించే కార్మికుల వేతనాల మొత్తంకన్నా ఎక్కువగా వుంటోంది. ఫలితంగా, అమెరికాలో “నీలిచొక్కా” కార్మికుల సంఖ్య 1950—1969 మార్చి మధ్య కాలంలో 23,336,000 నుంచి 27,340,000 కి పెరిగింది.

కార్మికులు అధికారంలో వున్న “పైశ్రేణితో ఏకీకరణ” చెందడం గురించి, కార్మికవర్గ “అనురూప వర్తన” గురించి చెప్పే మాటలకు బొత్తిగా అర్థం పర్థం లేదు. వర్గపోరాట ఉద్యతీ, శక్తివంతమైన సమ్మెలవెల్లువ, సామ్రాజ్యవాదుల దేశీయ, విదేశాంగ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా విశాల ప్రజానీకం జరుపుతున్న రాజకీయ ప్రదర్శనలు—నిజానికి ఇవే ఆధునిక

“పారిశ్రామిక సమాజం” లక్షణాలు. బాగా అభివృద్ధిచెందిన పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో 1960 నుంచి 1968 సంవత్సరం వరకు 300 మిలియన్ల పైచిలుకు కార్మికులు సమ్మెలు చేశారు. అంతకు ముందు 14 సంవత్సరాలలో సమ్మెదారుల సంఖ్య 150 మిలియన్లు మాత్రమే. ఇటీవలి సంవత్సరాల్లో ప్రత్యేకించి అమెరికాను భారీ సమ్మెల వెల్లువ ముంచెత్తింది. ఏడాది కేడాదికీ సమ్మెల సంఖ్య పెరుగుతూ వుంది. వీటి సంఖ్య 1964లో 3,655 నుంచి 1968లో 5045కు పెరిగింది. 1964లో 22.9 మిలియన్ పనిదినాలు, 1968లో 49 మిలియన్ పనిదినాలు నష్టమైనవి.

ఇదే విధంగా “కార్మికులు” అన్న తరగతిలో కాయకష్టం చేసే వారిని మాత్రమే చేర్చాలనీ, శాస్త్రీయ-సాంకేతిక విప్లవం కాయకష్టం ప్రాముఖ్యాన్ని తగ్గించి వేయటం కారణంగా, శ్రామికవర్గం అదృశ్యం కానారంభిస్తుందనీ చేసే వాదన కూడా అంతే బూటకమైంది. సాధారణ కార్మికులతో పోల్చినప్పుడు ఇంజనీర్లు, సాంకేతిక నిపుణుల సంఖ్య కొద్దిగా మాత్రమే వుండి, వారు ప్రత్యేక సౌకర్యాలు అనుభవిస్తూ వుండినప్పుడు కూడా మార్క్స్ చెప్పినట్లు సాధారణ కార్మికులే గాక, “సంఖ్య రీత్యా అప్రధానమైన వ్యక్తుల తరగతి ఒకటి వుంది. మొత్తంగా యంత్రాల్ని జాగ్రత్త పెట్టడం, అప్పుడప్పుడు వాటిని మరమ్మతు చేయటం వీరి పని. ఇంజనీర్లు, మెకానిక్కులు, జాయినర్లు మొదలయిన వారు ఈ తరగతికి చెందినవారు. వీరు కార్మికులలో ఉన్నత తరగతికి చెందినవారు. వీరిలో కొందరు శాస్త్రీయ విద్యను అభ్యసించిన వారు. మిగతా వారేమో ఏదో ఒక వృత్తి శిక్షణ పొందినవారు....”

ఈ సందర్భంలోనే మార్క్స్ ఇలా రాశారు: “ఈ పాఠంలో క్రితం ప్రస్తావించిన కార్మిక తరగతికి బ్రిటిష్ ఫ్యాక్టరీల చట్టం వర్తించకుండా చేయటం, చాలావరకు అంకెలు చూపి ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుదారి పట్టించడంగా కనిపిస్తుంది. ఈ తప్పుదారి పట్టించడాన్ని ఇతర సందర్భాలలో కూడా సవివరంగా రుజువు చేయవచ్చు....”

ఈ విధంగా జీతం కోసం పనిచేసే ఇంజనీర్లు, సాంకేతిక నిపుణులకూ, కూలికి పనిచేసే కార్మికులకూ ఉత్పత్తి సాధనాలతో గల సంబంధం రీత్యా చూస్తే ఎలాంటి తేడా లేదు. కూలి కోసం పనిచేసే బుద్ధిజీవుల మరికొన్ని తరగతులకు కూడా ఇది వర్తిస్తుంది. మార్క్స్ జీవితకాలంలో వీరు ఒక చిన్న తరగతిగా మాత్రమే వుండేవారు; నేటి శాస్త్రీయ-సాంకేతిక విప్లవపరిణామ క్రమంలో వీరి సంఖ్య బ్రహ్మాండంగా పెరిగిపోయింది. ఉదాహరణకు 1967 లో అమెరికాలో 939,000 మంది ఇంజనీర్లు వున్నారు. వీరిలో అధిక సంఖ్యాకులు కూలికి పని చేస్తున్నారు.

దీని పర్యవసానం ఏమంటే, మార్క్స్ అభిప్రాయం ప్రకారం శ్రామిక వర్గంలో అచ్చంగా కాయకష్టం చేసేవారు మాత్రమే ఉండరు. అందుకనే, “నీలి చొక్కా” కార్మి

కులకూ, “తెల్ల చొక్కా” కార్మికులకూ పోటీ పెట్టడం (బూర్జువా గణాంక సమాచారానికి, పారిశ్రామిక సమాజ” సిద్ధాంతాలకూ ఆధారం ఇదే) మార్క్స్ రాసినట్లు ఉద్దేశ పూర్వకంగా తప్పుదారి పట్టించటమే. శాస్త్రీయ-సాంకేతిక విప్లవం మూలంగా పారిశ్రామిక కార్మికులకు, మరింత ఉన్నత విద్యా ప్రమాణాలు అవసరం అవుతున్నాయి. ఇవి కూలికి పనిచేసే బుద్ధిజీవులకూ, కాయకష్టం చేసే కార్మికులకూ మధ్య మరింత సంఘీభావనూ, సమైక్యతా నెలకొనడానికి అనివార్యంగా దారి తీస్తున్నది. అందువల్ల పైన పేర్కొన్న సిద్ధాంతాలలోని మోసం మరింత ప్రస్ఫుట మవుతున్నది.

“తెల్ల చొక్కా” కార్మికుల జాబితాలో చేర్చబడిన ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు మొదలయిన వారంతా సామాజికంగా ఏకరూపం కలిగిన బృందంలో చేరిన వారుకాదు. కూలికోసం పనిచేస్తూ దోపిడీకి గురవుతున్న అధికసంఖ్యాకులతోబాటు కూలికి కుదిరిన కార్మికుల శ్రమను దోపిడీచేసే వ్యాపారస్తుల అల్ప సంఖ్య కూడ వారిలో చేరివుంది (వివిధ సంస్థలు, ప్రయివేటు ఆసుపత్రులు, ప్రయోగశాలలు మొదలయినవాటి యజమానులు ఈ తరగతికి చెందినవారే).

పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి బ్రహ్మాండంగా కేంద్రీకృతం కావటం, గుత్తసంస్థలు పెరగటం, గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానం ప్రభుత్వ గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానంగా పరివర్తన చెందటం, శాస్త్రీయ-సాంకేతిక విప్లవం—ఇవి ఆధునిక సామ్రాజ్యవాదంయొక్క యావత్తు సామాజిక నిర్మాణంలో చాలా లోతైన మార్పులు కలిగించాయి. సామ్రాజ్యవాద దేశాల జనాభాలో అధిక సంఖ్యాకులు కూలికోసం పనిచేసేవారే. 1968 సంవత్సరంలో అమెరికా, కెనడా దేశాల జనాభాలో సమాజానికి ప్రయోజనకరమైన ఉపాధులు కలవారిలో నూటికి 85 మంది ఫ్యాక్టరీలలోనూ, ఆఫీసుల్లోనూ పనిచేసే కార్మికులు. అదే విధంగా వీరి సంఖ్య జర్మన్ పెడరల్ రిపబ్లిక్ లో 82 శాతం, ఫ్రాన్స్ లో 76 శాతం, ఇటలీలో 65 శాతం, బ్రిటన్ లో 90 శాతం, జపాన్ లో 60 శాతం వుంది. అధికాధికంగా పేదరికం పాలవుతున్న రైతులు, వ్యవసాయదారులు, హస్త కళాకారులు, కూలీలను పెట్టుకోనటువంటి చిన్న వ్యాపారస్తులు సామాజిక హోదారీత్యా పైవారిని పోలి వున్నారు. ఈ తరగతుల సంఖ్యబలం బాగా ఊణించిపోయినప్పటికీ, వీరు విశాల ప్రజానీకంతో ఐక్య సంఘటనగా ఏర్పడటం అన్ని పెట్టుబడిదారీ దేశాలలోనూ కార్మికవర్గం విజయం పొందటానికి ఒక ముఖ్య ఆవశ్యకతగానే వుంది.

ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠా పాలనకు వ్యతిరేకంగా జరిపే పోరాటంలో, తమ శ్రమ శక్తిని అమ్ముకునే కార్మికులంతా ఒక ఐక్య సంఘటనలో సంఘటితపడే క్రమం ఈనాడు సాగుతువుంది. ఈ క్రమం చాలా ఎగుడు దిగుడుగా వుంటుంది. అధికభాగం పెట్టి

బూర్జువా, మధ్య బూర్జువా తరగతుల నుంచి వచ్చినటువంటి కూలికి పనిచేసే ఇంజనీర్లు, సాంకేతిక నిపుణులు, వైద్య వృత్తులకు చెందినవారు, ఉపాధ్యాయులు మొదలయినవారు సమాజంలో తమ హోదాకంటే, తాము వచ్చిన కుటుంబాల స్థితిగతులతో ముడిపడిన సైద్ధాంతిక ప్రభావాలకు పెద్దపెట్టున లోనవడమే ఇందుకు కారణం. కూలికి పనిచేసే ఇంజనీర్లు, సాంకేతిక నిపుణులలో కొంతభాగం గుత్త కంపెనీల వాటాదాల్లుగా వున్నారనే విషయాన్ని కూడ మనం మనసులో పెట్టుకోవాలి. 1965 సంవత్సరం లెక్కలను బట్టి చూస్తే, అమెరికాలో ఇంజనీర్లు, సాంకేతిక నిపుణులు 37 శాతం, వర్తక సంస్థల ఆఫీసు పనివారు, ఉద్యోగులూ 22 శాతం కంపెనీల వాటాదారులుగా వున్నారు. అయినా శాస్త్రీయ, సాంకేతిక విప్లవం మేధావులలో విభజన జరిగేక్రమాన్ని బాగా వేగిరపరచింది; వారిలో చాలామందిని కూలికి పనిచేసే కార్మికులుగా మార్చివేసింది. వారు సున్నితమైన పద్ధతుల ద్వారా దోపిడీచేయబడుతూ ప్రయోజనాల విషయంలోనూ, హోదా విషయంలోనూ కార్మికవర్గానికి సన్నిహితమైనారు. “తెల్ల చొక్కా” కార్మికులు అధికాధికంగా బ్రేడ్ యూనియన్లలో సభ్యులుగా చేరుతూ వుండటమూ, ఉపాధ్యాయులు, డాక్టర్లు, ప్రభుత్వోద్యోగులు మరింత తరచుగా సమ్మెపోరాటాలకు దిగుతుండటమూ, పై విషయాన్నే రుజువు చేస్తూ వుంది.

విధులను నిర్వహించే శక్తిగా పెట్టుబడి, ఆస్తిగావుండే పెట్టుబడి నుంచి వేరు పడటంతో, జాయింట్ స్టాక్ ఆస్తి పెట్టుబడిదారీ ఆస్తికి ప్రధానరూపంగా మారటంతో కూలికి పనిచేసే మేనేజిమెంటు వ్యవస్థకు జరిగిన పరివర్తన (వీటికి సంబంధించిన నియమాలను మార్క్సిస్టు ప్రామాణిక గ్రంథాలు సూత్రీకరించాయి), మేనేజిమెంటుకు సంబంధించిన విధులన్నిటినీ కూలికి పనిచేసే ఉద్యోగులే నిర్వహిస్తున్నందువల్ల బూర్జువావర్గం ఎంత ప్రయోజన రహితమై పోయిందో జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీలు నిరూపించాయని ఈ గ్రంథాలు నిర్ధారణ చేశాయి. ఆఫీసు ఉద్యోగులు సాగిస్తున్న పోరాటాలూ, కార్మికవర్గంతో వారి బాంధవ్యమూ, శ్రామిక ప్రజలకు చెందిన ఈ తరగతి, పై నిర్ధారణలోని సత్యాన్ని అధికాధికంగా అవగతం చేసుకుంటున్నదనేందుకు నిదర్శన. భారీ పారిశ్రామిక కేంద్రాల కార్మికులు పెట్టుబడిదారీ దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా విశాల శ్రామిక ప్రజానీకం జరిపే పోరాటానికి నాయకశక్తిగా వున్నారు. కూలికి పనిచేసే కార్మికులలో వీరు బాగా నిర్మాణ యుతమైన, సంఘటితమైన తరగతి. వీరు అనేక సంవత్సరాలుగా సాగించిన వర్గపోరాటంలో విస్తార అనుభవం గడించుకున్నారు.

ఆధునిక సామ్రాజ్యవాదం యొక్క సామాజిక నిర్మాణంలో వచ్చిన మార్పులు, జనాభాలో అధిక సంఖ్యాకులను పట్టణ వాసులుగా మార్చివేశాయి. రైతులు, వ్యవసాయ దారులు చెల్లాచెదురుగా వుండే స్థితిపోయి, పట్టణాలలో జనాభా కేంద్రీకరణ చెందింది

అయినప్పటికీ, శ్రామిక రైతాంగంతో కార్మికవర్గ బాంధవ్యం గురించిన లెనిన్ బోధ ప్రతి ఒక్క సామ్రాజ్యవాద దేశానికీ, ఈనాడు కూడ పూర్తిగా చెల్లుబాటు అవుతునే వుంది. అదే సమయంలో, ప్రపంచ సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్న ఆసియా, ఆఫ్రికా, దక్షిణ అమెరికా దేశాల రైతాంగంతో అంతర్జాతీయ కార్మికవర్గ బాంధవ్యం అవసరమని లెనినిజం బోధిస్తూ వుంది.

ఉత్పత్తి, శ్రమ, ఆర్థిక మేనేజిమెంటు, శాస్త్రీయ పరిశోధన, అభివృద్ధి, బ్రహ్మాండ మైన స్థాయిలో వీటి సామాజికీకరణ ఆధునిక ప్రభుత్వ పెట్టుబడిదారీ విధాన లక్షణం. ఇది 50 సంవత్సరాలకు పూర్వమే గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధాన పరిణామానికి సంబంధించి లెనిన్ రూపొందించిన ప్రధాన నియమానికి పూర్తి అనుగుణంగానే వుంది. ఆయన చెప్పి నది ఇదీ: “పెట్టుబడిదారీవిధానం దాని సామ్రాజ్యవాద దశలో, అత్యంత సమగ్రమయిన ఉత్పత్తి సామాజికీకరణకు ప్రత్యక్షంగా తోవతీస్తుంది; ఒక విధంగా చెప్పాలంటే అది పెట్టుబడిదారులను వారి సంకల్పానికీ, చైతన్యానికీ వ్యతిరేకంగా ఏదో ఒక కొత్త సామాజిక వ్యవస్థలోకి, సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛాయుత పోటీనుంచి సంపూర్ణమైన సామాజికీకరణకు జరిగే పరివర్తనా వ్యవస్థలోకి ఈడ్చుతుంది.” ఈ నియమం, “పెట్టుబడిదారీ విధానంయొక్క కొన్ని మౌలిక లక్షణాలను... తద్విరుద్ధమైనవాటిగా...” మార్చివేస్తూ, అప్రతిహత శక్తితో పనిచేస్తుంది. మితవాద సోషలిస్టులు, బూర్జువా ఆర్థికవేత్తలు ఈ బ్రహ్మాండమైన సామాజికీకరణను సోషలిజంగా చిత్రిస్తున్నారు. వారు చెప్పే “ఋశ్రమ ఆర్థికవ్యవస్థ”, పెట్టుబడిదారీ విధానంనుంచి సోషలిజానికి “శాంతియుత పరివర్తన”, ఇటీవలి సంగమ సిద్ధాంతం — వీటి సారాంశం ఇదే. ఈ సిద్ధాంతవేత్తలందరూ కూడ, జాతీయ సంపద ఆధునిక బూర్జువా సమాజంలోని వివిధ వర్గాల మధ్య ఎలా పంపిణీ అవుతున్నదనే సమస్యను జాగ్రత్తగా దాటవేస్తున్నారు. సామాజిక ఉత్పత్తి సాధనాలను ఆర్థిక పెత్తందారీ ముఠా బలవంతంగా కైవసం చేసుకున్నందున ప్రత్యేక హక్కులను అనుభవించు తున్న కొద్దిమందికి మాత్రమే అవి సరిసంపదలు సమకూర్చి పెడుతున్నవన్న అప్రతిష్టాకరమైన వాస్తవాన్నించి ప్రజల దృష్టిని మరల్చ జూస్తున్నారు.

బ్రహ్మాండమైన స్థాయిలో ఉత్పత్తి సామాజికీకరణ సోషలిజానికి అవసరమైన సమగ్ర భౌతిక ప్రాతిపదికలను సిద్ధంచేస్తుందనీ, సోషలిజానికి పరివర్తన జరగాల్సిన అవసరాన్నీ, అనివార్యతనూ అది నిరూపిస్తుందనీ లెనిన్ భావం. కాని ఉత్పత్తి సాధనాలూ, రాజకీయాధికారమూ బూర్జువావర్గం చేతుల్లో ఉన్నంతకాలం పెట్టుబడిదారీ విధానం

కొనసాగుతూనే వుంటుంది. సామాజికీకరణ వేగిరమవడం ఆధునిక పెట్టుబడిదారీ విధాన వైరుధ్యాలను తారస్థాయికి చేర్చి వాటిని మరింత తీవ్రం చేస్తుంది. లోతుగా పేళ్ళూని వున్న ఈ ఘర్షణలు, కార్మికవర్గం యొక్క, సకల శ్రామిక ప్రజలయొక్క పోరాట అభివృద్ధి తప్పనిసరిగా ప్రపంచమంతటా కమ్యూనిజం విజయానికి తోవతీయ గలవు.

(కమ్యూనిస్టు, 1970, సం. 7; సంక్షిప్తం)

నేటి సోవియట్ యూనియన్

సోవియట్ యూనియన్:

సోదర జాతుల సమైక్య

కుటుంబం

యన్. యం. పెగోవ్

భారత దేశంలో సోవియట్

యూనియన్ రాయబారి

ఒక బహుళజాతి రాజ్యంగా సోవియట్ యూనియన్ ఆవిర్భావమూ, దాని పరిణామమూ ప్రపంచ చరిత్రలో ప్రబోధాత్మకమూ, ఉజ్వలమూ నయిన ఒక ఘట్టం. పరిష్కార సాధ్యం కానిదిగా కనిపించే జాతుల సమస్య మొట్టమొదటిసారిగా ఎలా పరిష్కరించబడిందీ, వివిధ జాతుల మధ్య సోదర భావమూ, ఐక్యతా ఏ విధంగా సాధించబడిందీ ఇది తెలియజేసింది.

కార్మిక, కర్షకుల బహుళజాతి సోషలిస్టు రాజ్యానికి పునాదివేసిన మహదాత్ముడయిన లెనిన్ మన దేశంలోని జాతుల మైత్రి పటిష్టం కావాలనీ, అభివృద్ధి చెందాలనీ, ప్రతి ఒక్క జాతి నిర్నిరోధంగా అభివృద్ధి చెందాలనీ కోరారు. ఆయన దీనికి ఎనలేని ప్రాముఖ్యం ఇచ్చారు.

మన సోవియట్ సమాజం బహుళ జాతులతో కూడినది. ఇది మనకు గర్వకారణం.

ప్రపంచంలోని మరే రాజ్యంలో కూడా జాతులు యింత పెద్ద సంఖ్యలో లేవు. అదే సమయంలో సోవియట్ యూనియన్ సోదర జాతుల ఐక్య, ఏకశిలా సదృశ కుటుంబం. దానిలో అన్ని జాతుల ఉమ్మడి ప్రయోజనాలూ, ప్రతి ఒక్క జాతి ప్రయోజనాలూ పరస్పరం లీనం అవుతూ వున్నవి. అక్టోబర్ సోషలిస్టు మహావిప్లవ ఫలితంగా రాజీలేని వర్గ వైరుధ్యాల నుంచి, జాతుల పరస్పర సంఘర్షణల నుంచి బైటపడిన సోషలిస్టు జాతుల అభివృద్ధి, వాటి ఏకీకరణా చరిత్రలో అపూర్వమైన జాతుల నూతన కుటుంబం—

సోవియట్ ప్రజ—ఆవిర్భావానికి తోవ తీసింది.

సోవియట్ ప్రజ అనేది అనేక జాతుల, ఉపజాతుల సమ్మిశ్రణ, ఏకీకరణ. లక్ష్యాల ఐక్యత, ఉమ్మడి ఆర్థిక రాజకీయ, సైద్ధాంతిక జీవితం, ఉమ్మడి మాతృభూమి, సోషలిస్టు స్వభావం కల ఉమ్మడి సంస్కృతి, సోవియట్ యూనియన్ లోని వివిధ జాతుల మధ్య వ్యవహారానికి ఉపకరించుతున్న ఒక ఉమ్మడి భాష—ఈ అంశాలు సోవియట్ జాతులను, ఉపజాతులను ఏకం చేస్తున్నవి. మన దేశంలో లెనినిస్టు జాతుల విధానాన్ని అమలు పరచడమూ, సోషలిజం జయప్రదం కావడమూ జరిగిన ఫలితంగా సరిసమాన హక్కులనుభవించుతున్న జాతుల దృఢ మైత్రి ఏర్పడింది.

లెనినిస్టు జాతుల విధానం గొప్ప లాభాలను సమకూర్చింది; లోగడ అణగ దొక్కబడిన జాతుల ఆర్థిక, సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవానికి, వాటి సార్వభౌమాధికార పునరుద్ధరణకూ సోషలిజం తోవ తీసింది; జాతుల మధ్య స్నేహం పెంపొంది పటిష్టమైంది. మన దేశంలో ప్రతి ఒక్క జాతీ, ఉపజాతీ పై విషయాలను నిరూపించేందుకు చక్కని ఉదాహరణగా వున్నవి.

జారిస్టు ప్రభుత్వం రష్యా సరిహద్దు ప్రాంతాలను శతాబ్దాల పాటు వలసలుగా, అర్థవలసలుగా వుంచింది. అవి పాలక దేశానికి ముడి పదార్థాలనూ, వ్యావసాయక సరకులనూ సరఫరా చేసేవిగా మాత్రమే ఉండేవి. వాటి అభివృద్ధిని కృత్రిమంగా అడ్డగించటం జరిగింది. ఈ ప్రాంత ప్రజలు అటు జారు చక్రవర్తులు, ఇటు స్థానిక దోపిడీదారులు ఇరువురి

పీడనకూ గురవుతుండే వారు. తన పరిపాలనను బలపరచుకొనేందుకు జారిస్టు ప్రభుత్వం జాతి ద్వేషాన్ని పురికొల్పేది. సరిహద్దు ప్రాంతాల్లోని శ్రామిక ప్రజలు నిర్దాక్షిణ్యమైన దోపిడీకి, ఆకలి బాధలకు, పేదరికానికి, నిరక్షరాస్యతకు గురిచేయ బడ్డారు. వారికి ఎలాంటి హక్కులా వుండేవి కావు. జాతి ద్వేషాలు, నిరంకుశపాలన కొన్ని సందర్భాలలో నిర్మూలన వారికి ప్రాప్తించాయి.

దాదాపు 25 మిలియన్ల మంది ఇంకా పెట్టుబడిదారీ విధానానికి పూర్వపు దశలోనే వుండే వారు. వీరిలో 6 మిలియన్ల మంది సంచార తెగలకు చెందిన వారు. వీరు వ్యవసాయం చేసే దశకై నా అభివృద్ధి చెందలేదు; తెగల జీవిత పద్ధతులనే అనుసరిస్తుండే వారు. సరిహద్దు ప్రాంతాల ప్రజలు అధిక సంఖ్యాకులు నిరక్షరాస్యులు. అనేక ఉపజాతులకు స్వంత లిపి సైతం లేదు.

ఈనాడు ప్రతి ఒక్క యూనియన్ రిపబ్లిక్ లోనూ పారిశ్రామిక రంగం బాగా అభివృద్ధి చెందింది. పారిశ్రామికీకరణ జరిగే క్రమంలో వృద్ధిలోకి వచ్చిన కార్మికుల, సాంకేతిక నిపుణుల జాతీయ సిబ్బంది వాటికి ఏర్పడింది. రష్యన్ తదితర అభివృద్ధిచెందిన సోషలిస్టు జాతులు అందజేసిన సోదర సహాయం ఫలితంగా సరిహద్దు ప్రాంతాలు తమ వెనుకబాటుతనాన్ని వేగంగా అధిగమించి, పెట్టుబడిదారీ అభివృద్ధి దశను దాట వేసి పితృస్వామిక దశలోనుంచి సోషలిస్టు దశలోకి వెళ్ళగలిగాయి; అత్యాధునిక పరిశ్రమలను నెలకొల్పుకున్నాయి; పెద్ద పెద్ద నగరా

లను నిర్మించుకున్నాయి; వ్యవసాయ రంగం లోనూ సమూలమైన మార్పులు సాధించాయి.

ఒకప్పుడు వెనుకబడిన ఈ జాతులు మిగతా దేశ మంతటికంటే వేగంగా అభివృద్ధి చెందినందువల్లనే ఇదంతా సాధించగలిగాయి. ఉదాహరణకు గత 50 ఏళ్ళకాలంలో దేశంలో మొత్తం ఉత్పత్తి 73 రెట్లు పెరగగా, కజక్ స్టాన్ లో అది 114 రెట్లు, మోల్డోవియాలో 111 రెట్లు, కిర్గిజియాలో 137 రెట్లు, ఆర్మీనియాలో 136 రెట్లు పెరిగింది.

సమానులలో సరిసమాన హోదా కలిగిన రష్యన్ సమాఖ్య దేశం మొత్తంలో సగం దుక్క ఇనుము, ఉక్కు, లోహపు రేకులు, కడ్డీలు, ఖనిజ వాయువు, యంత్ర సాధనాలు, మూడింట రెండు వంతులు విద్యుచ్ఛక్తి, రసాయనిక పరిశ్రమ యంత్రాలు, దేశంలో మొత్తానికి సగంపైగా ధాన్యం, ఎల్లగిసె నార, బంగాళా దుంపలు, మాంసం, పాలు ఉత్పత్తి చేస్తున్నది. బొగ్గు, లోహ పరిశ్రమలు, వ్యవసాయం—వీటి విషయంలో దేశానికి బలవత్తర ఆధారమైన ఉక్రైన్ కూడ వెనుకబడలేదు. రైలు ఇంజన్లు, బీటుదుంప నూర్పిడి యంత్రాలు తయారుచేసే పరిశ్రమ దాదాపు పూర్తిగా ఉక్రైన్ లోనే కేంద్రీకృతమై వుంది. అంతేగాక పెద్ద సంఖ్యలో ట్రాక్టర్లు, మోటారు వాహనాలు, విద్యుచ్ఛక్తి, ఇతర పరిశ్రమలకూ సంబంధించిన యంత్రాలు పెద్ద భాగం గూడ ఇక్కడ తయారు చేయబడుతున్నవి. బైలో రష్యా కూడా బాగా అభివృద్ధి చెందింది. ట్రాక్టర్లు, మోటారు వాహనాలు, యంత్ర సాధనాలు, రేడియో, టెలివిజన్ సెట్లు, ఎల్లగిసె నార, బంగాళా

దుంపలు మొదలయినవి ఇక్కడ ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు.

మధ్యఆసియా రిపబ్లిక్కులు బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధి సాధించాయి. ఉజ్బెకిస్తాన్ లో ఈనాడు, విప్లవానికి పూర్వం మొత్తం రష్యాలో ఉత్పత్తి అయిన దానికంటే 6 రెట్లు అధికంగా విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి అవుతుంది. యంత్ర పరికరాలు, ఉక్కు, నాన్ ఫెర్రస్ లోహాలు, ఖనిజ వాయువు, వినిమయ వస్తువులు, ఆహార పదార్థాలు మొదలయిన పరిశ్రమలు ఇక్కడ బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. ఉజ్బెకిస్తాన్ వ్యవసాయకంగా బాగా అభివృద్ధి చెందింది. దేశానికి అవసరమైన వత్తిలో అధిక భాగం అక్కణ్ణుంచే సరఫరా అవుతుంది.

కిర్గిజియా, తజికిస్తాన్, తుర్కమేనియా లలో కూడా పారిశ్రామిక రంగం బాగా అభివృద్ధి చెందింది. వాటికి ఆధునికమైన వ్యవసాయరంగం వుంది. విప్లవానికి పూర్వం కిర్గిజియా, తజికిస్తాన్ లలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి బొత్తిగా లేదు. ఇప్పుడీ రిపబ్లిక్కులు ఒక్కొక్కటి విప్లవానికి పూర్వం మొత్తం రష్యాలో ఉత్పత్తి అయిన దానికంటే ఎక్కువ విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేస్తున్నవి. ఒకప్పుడు అచ్చమైన ఎడారిగా వుండిన తుర్కమేనియా ఈనాడు నూనె ఉత్పత్తిచేసే మండలాలలో కెల్లా సంపన్నమైనది.

కజక్ స్టాన్ బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధి సాధించింది. విప్లవానికి ముందు ఇక్కడ ఒక లక్ష టన్నుల మాత్రమే బొగ్గు ఉత్పత్తి చేయబడేది. ఇప్పుడక్కడ 50 మిలియన్ టన్నుల బొగ్గు ఉత్పత్తి అవుతుంది. ఈ రిపబ్లిక్ లో

వ్యవసాయమూ, పరిశ్రమలూ బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. ఈ రిపబ్లిక్ లో పారిశ్రామిక్ తృప్తి 114 రెట్లు, సాగు ప్రాంతం ఆరు రెట్లు పెరిగింది.

ట్రాన్స్ కేషియా రిపబ్లిక్కులు గణనీయమైన ప్రగతి సాధించాయి. ఒకప్పుడు రష్యాకు వ్యవసాయ సరకులు మాత్రమే సరఫరా చేస్తూ వుండిన జార్జియా ఈనాడు ఒక పెద్ద పారిశ్రామిక మండలంగా విలసిల్లుతూ వుంది. ఇక్కడ ఉక్కు, యంత్ర నిర్మాణ పరిశ్రమలు నెలకొల్పబడ్డాయి. తేయాకు, ద్రాక్ష, నారింజ యిక్కడ పుష్కలంగా పండుతున్నవి. అజర్ బైజాన్ లో విప్లవానికి పూర్వం కంటే 93 రెట్లు ఎక్కువ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి అవుతూంది; నూనె పరిశ్రమను మూలమట్టంగా పునర్నిర్మించటం జరిగింది. ఖనిజవాయువు, యంత్ర నిర్మాణం, ఉక్కు, నాన్ ఫెర్రస్ లోహాలు, రసాయనాలు, వీటికి సంబంధించిన పరిశ్రమలను నెలకొల్పారు. ఆర్మీనియా కూడా పారిశ్రామిక మండలంగా అభివృద్ధి చెందింది; ఆధునికమైన విద్యుచ్ఛక్తి మోటార్లు, ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు, యంత్ర సాధనాలు, పనిముట్లు మొదలయిన వాటిని తయారుచేస్తూంది.

లాత్వియా, లిథూనియా, ఎస్టోనియా, మోల్దోవియా ఇటీవలనే సోవియట్ రిపబ్లిక్కులయ్యాయి. అయినా, స్వల్పకాలంలోనే వీటి ఆర్థిక వ్యవస్థ కూడా గుర్తు పట్టలేనంతగా మార్పు చెందింది. సోవియట్ హయాంలో వీటి మొత్తం పారిశ్రామిక్ తృప్తి అనేక రెట్లు పెరిగింది. ఈ రిపబ్లిక్కుల వ్యవసాయ రంగంలో కూడా గణనీయమైన మార్పులు జరిగి బాగా ఫలదాయకం అయింది.

అక్టోబర్ సోషలిస్టు మహా విప్లవం రష్యా లోని అన్ని జాతుల ప్రజలకూ, తమ జాతీయ సంస్కృతిని స్వేచ్ఛగా అభివృద్ధి పరచుకొనే హక్కును ప్రసాదించింది. విప్లవానికి పూర్వం రష్యా జనాభాలో 80 శాతం నిరక్షరాస్యులు. అనేక ఉపజాతులలో అక్షరాస్యులు నూటికి ఒకరు కూడా వుండేవారు కాదు. బైలో రష్యా, అజర్ బైజాన్, ఆర్మీనియా, ఉజ్బెకిస్తాన్, తజికిస్తాన్, కజక్స్తాన్, తుర్క్మేనియాలో ఆనాడు ఉన్నత విద్యా సంస్థలు లేవు.

ఈ నాడు అన్ని యూనియన్ రిపబ్లిక్కులకూ, స్వంత విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తులున్నవి. వాటిలో స్థానికులైన శాస్త్రవేత్తలూ, విజ్ఞాన శాస్త్ర రంగ కార్యకర్తలూ పెద్ద సంఖ్యలో ఫలప్రదమైన కృషి చేస్తున్నారు. ప్రతి ఒక్క రిపబ్లిక్ లోనూ, మామూలు పాఠశాలలూ, సాంకేతిక పాఠశాలలూ, ఉన్నత విద్యా సంస్థలూ శాఖోప శాఖలుగా విస్తరించివున్నవి. అన్ని రిపబ్లిక్కులలోనూ, రచయితల, సంగీత విద్వాంసుల, కళాకారుల సంఘాలు విజయవంతంగా, ఫలప్రదంగా పని చేస్తున్నవి.

విప్లవానికి పూర్వం తజికిస్తాన్ లో మొత్తం పది బడులు మాత్రమే వుండేవి. వాటిలో పద ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులు మాత్రమే వుండేవారు. ఈనాడు ఈ రిపబ్లిక్ లో ప్రతి పదివేల జనాభాకు గల విద్యార్థుల సంఖ్య ఇటలీ దేశంలో కంటే రెండు రెట్లు, ఫ్రాన్స్ లో కంటే 1.8 రెట్లు అధికం.

ఆర్మీనియన్ భాషా లిపి 15 శతాబ్దాల క్రితమే రూపొందింది. అయినప్పటికీ విప్లవానికి పూర్వం ఆర్మీనియా జనాభాలో 90

శాతం నిరక్షరాస్యులు. 1940 నాటికి ఈ రిపబ్లిక్ లో నిరక్షరాస్యత పూర్తిగా నిర్మూలించబడింది. ఈనాడు అక్కడ 106 శాత్రీయ సంస్థలున్నవి. పూర్వం అక్కడ అలాంటిది ఒక్కటి లేదు.

అక్టోబర్ విప్లవానికి పూర్వం ఉజ్బెకిస్తాన్ జనాభా పూర్తిగా నిరక్షరాస్యులు. అలాంటిది ఇప్పుడక్కడి జనాభాలో ప్రతి పదివేలలో 150 మంది విద్యార్థులున్నారు. అంతే అక్కడ బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, జర్మన్ పెడరల్ రిపబ్లిక్, ఇటలీ దేశాలలో కంటే మూడు నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ మంది విద్యార్థులున్నారు. ఉజ్బెకిస్తాన్ కు దాని విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తు, 146 విజ్ఞానశాస్త్ర కేంద్రాలూ వున్నవి. కొంతకాలం క్రితం అక్కడ ఒక అణు రియాక్టర్ నూ, అణు భౌతిక విజ్ఞాన శాస్త్ర సంస్థనూ నెలకొల్పటం జరిగింది. ప్రతి పదివేల జనాభాకు వైద్యుల సంఖ్య విషయంలో ఉజ్బెకిస్తాన్, అమెరికా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్ ల స్థాయి నందుకున్నది. విప్లవానికి పూర్వపు దశతో పోల్చుకుంటే ఇప్పుడు ఉజ్బెకిస్తాన్ లో ఆయుః ప్రమాణం రెండున్నర రెట్లు పెరిగింది.

పైఖీరియాలోనూ, దేశం ఉత్తరాది నా వున్న చిన్న జాతులతో సహా సోవియట్ యూనియన్ లోని 40 కి పైగా ఉపజాతులు సోవియట్ హయాంలో లిపితో కూడిన తమ స్వంత భాషలను అభివృద్ధి చేసుకున్నాయి. పూర్వం ఈ భాషలకు లిపే లేదు.

ఆర్థిక ప్రగతీ, సాంస్కృతికాభివృద్ధి ఫలితంగా “సర్వమూ మానవుని కోసమే, సర్వమూ మానవుని సంక్షేమం కోసమే”

అన్న నినాదాన్ని పూర్తిగా ఆచరణలో పెట్టడం సాధ్యమైంది.

సోషలిస్టు నిర్మాణ క్రమంలో, బహుళ జాతులు గల సోవియట్ రాజ్యంలో, సోవియట్ సోషలిస్టు దేశభక్తి అనే ఒక కొత్త తరహా దేశభక్తి ఆవిర్భావం చెందింది. 1941-'45 నాటి దేశభక్త మహాయుద్ధంలో సోవియట్ దేశభక్తి, అంతర్జాతీయతా ప్రస్ఫుటంగా వ్యక్తమయ్యాయి. ఆ యుద్ధంలో సోవియట్ ప్రజలు హిట్లర్ జర్మనీని సైనికంగా మాత్రమే గాక, రాజకీయంగానూ, నైతికంగానూ కూడా ఓడించారు. సోవియట్ యూనియన్ లో వేళ్ళూనిన అంతర్జాతీయతా సరళి, జాతుల మధ్య స్నేహము, నాణీల ఫాసిస్టు సిద్ధాంతానికంటే, జాతి విద్వేషానికంటే అధిక శక్తివంతమైనవని రుజువయింది. అప్పుడు లెనినిస్టు జాతుల విధానం తీవ్ర పరీక్షకు గురి అయింది. కాని ఫాసిజం సోషలిస్టు జాతుల మధ్య గండి కొట్టలేక పోయింది. జర్మన్ ఫాసిజంపై సాధించిన విజయానికి ప్రధాన కారణాలలో ఒకటి ఈ జాతుల సోదర సమైక్యత యొక్క జవనత్వాలేనని నిరూపితమైంది.

సోవియట్ యూనియన్ కు చెందిన సమస్త జాతుల మైత్రీ మరింతగా పటిష్టమైంది. అది ప్రపంచంలోని ప్రపథమ కార్మిక, కర్షక సోషలిస్టు రాజ్యం సాధించిన ఘన విజయంగా రూపొందింది. సోవియట్ యూనియన్ లో కమ్యూనిజం నిర్మాణక్రమంలో జాతుల మధ్య సంబంధాల అభివృద్ధికి ఈ క్రింది సూత్రాలను నిర్దేశించటం జరిగింది:

—జాతుల ఆర్థిక ఏకీకరణనూ, వాటి

మధ్య సోదర సహకారాన్ని, పరస్పర సహాయాన్ని మరింత అభివృద్ధి పరచటం;

—సమాజం యొక్క వర్గ నిర్మాణాన్ని మార్చే ప్రాతిపదికపై సామాజిక ఏకరూపత నేర్పరచటం;

—వివిధ జాతుల సోషలిస్టు సంస్కృతీ వికసన, జాతీయ సంస్కృతులు సన్నిహితం కావటం, అవి ఒకదానిని మరొకటి సంపన్నం గావించటం, వాటి అంతర్జాతీయ ప్రాతిపదిక

బలపడటం—ఈ అంశాల ప్రాతిపదికపై సమస్త జాతుల, ఉపజాతుల సైద్ధాంతిక ఐక్యతను బలపరచటం;

—జాతుల ఆర్థిక, రాజకీయ, సైద్ధాంతిక జీవిత రంగాలన్నిటిలోనూ శ్రామికవర్గ అంతర్జాతీయతా సూత్రాలను నికరంగా అమలు పరచటమూ, వివిధ జాతుల ప్రజలమధ్య, స్నేహ, సౌభ్రాతృత్వాల్ని మరింతగా బలపరచటమూ.

వివిధ జాతులకు చెందిన ప్రజల జాతీయ,

సుప్రీం సోవియట్ యొక్క జాతుల సభ అధ్యక్షురాలుగా కొత్తగా ఎన్నికైన యాదగర్ నస్రిద్దినోవా సోవియట్ యూనియన్ యొక్క మాతన సుప్రీం సోవియట్ ప్రథమ సమావేశంలో ప్రసంగిస్తున్న దృశ్యం.

అంతర్జాతీయ ప్రయోజనాలు నిజంగా ప్రజా
తంత్ర పద్ధతిలో మేళవించబడిన వనేందుకు
సోవియట్ రాజ్యంయొక్క యాభై సంవత్స
రాల పైచిలుకు అభివృద్ధి సజీవ నిదర్శనంగా

వుంది. జాతుల పరస్పరం చేరువగా వచ్చే
క్రమాన్ని సోషలిస్టు వ్యవస్థ వేగిర పరుస్తుంది
అని మహాదాత్ముడయిన లెనిన్ దూరదృష్టితో
చెప్పిన విషయాన్ని ఇది ధృవీకరిస్తున్నది.

అంతర్జాతీయ వ్యవహారాలు

మానవాళి ఎన్నటికీ మరువని హిరోషిమా

యస్. ఖారిన్

ఎ. పి. యన్. టోక్యో విలేకరి

హిరోషిమా, నాగాసాకి నగరాలు: 1945,

ఆగస్టు 6-9 తేదీలు. ఈ రెండు నగరాలను, ఈ రెండు తేదీలను అణ్వస్త్ర ప్రయోగానికి బలికావటం అనే ఉమ్మడి భవితవ్యం ఏకం చేసింది. హిరోషిమా సముద్రానికి దగ్గరలోని మైదానంలో వున్న నగరం. ఇది కొద్ది నిమిషాలలోనే బుగ్గి అయిపోయింది. ఈ మారణహోమంలో ఈ నగర జనాభా 2,50,000 కు పైచిలుకు మరణించింది. నాగాసాకి నగరం కొంత భాగం దక్కింది. అణు బాంబు ప్రేలుడు దాటికి ఈ నగరం పూర్తిగా నేల మట్టమై పోకుండా పర్వతప్రాంతం అడ్డు పడింది. అయినా, అప్పటికీ ఇక్కడ 70,000 మందికి పైగా జనం దుర్మరణం చెందారు.

1945 ఆగస్టులో ఆకిరా ఇవసాకి అనే ఒక సినిమా దర్శకుడు హిరోషిమా విషాద సంఘటనపై ఒక వార్తా చిత్రాన్ని తయారుచేశారు. ఇది మూడు గంటలపాటు ప్రదర్శించే చిత్రం. అయితే, అమెరికా వాళ్లు దీన్ని జప్తు చేశారు. జపాన్ సోషలిస్టు పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో

నిన్న నేను హిరోషిమా విషాద ఘటనకు సంబంధించిన ఒక చలన చిత్రం చూచాను. పదహారు నిమిషాల సేపు మాత్రమే ఆడే ఈ వార్తా చిత్రాన్ని లోగడ తీసిన మూడు గంటల చిత్రం, ఆధారంగా నిర్మించారు. అణు బాంబు దాడి జరిగిన 25వ వార్షిక దినం సందర్భంలో ప్రదర్శించేందుకు జపాన్ శాంతి పోరాట యోధులు ఈ చిత్రాన్ని అమెరికాకు చెందిన కొలంబియా కంపెనీ నుంచి కొన్నారు. ఈ చిత్రం మొదట జీవితం తొణికిసలాడే హిరోషిమా నగరాన్ని మనకు చూపెడుతుంది. ఆ తదుపరి పుట్టగొడుగు ఆకారంలో అణ్వాగ్నుల పొగలు, ఆ తరువాత ఊహించరానంత వికృతంగా వంగిపోయిన రోహపు చట్టాలు, నిర్మాణాలు, కరగిపోయి ఒకే పెద్ద ముద్దగా మారి, ఒకప్పటి ఈ నగర ప్రాంతాన్నంత టీనీ ఆవరించిన ఇండ్ల పెంకులు—ఈ దృశ్యాలు మన ముందుకు వస్తాయి. ఇండ్లు లేవు, మనుషులు లేరు; ప్రేలుడు జరిగిన ప్రదేశం చుట్టూ ఒక కిలోమీటర్ ప్రాంతంలో

జీవరాశి, యితర జడ పదార్థాలన్నీ నాశనమై పోయాయి. ఈ కిలోమీటర్ ఆవల వుండిన వారు బ్రతికి బైట పడ్డారు. అయితే, వారు ముఖాలు, చేతులు, కాళ్ళు, వీపులు, కాలి పోయి, అంగ వికలులుగా మిగిలారు. 1945 లో బ్రతికి బైట పడ్డవారు కొందరు, అణు, హైడ్రోజన్ అస్త్రాలను నిషేధించాలని కోరేందుకు 1956 లో జరిగిన మహాసభలో ప్రసంగించారు. శాంతి వ్యతిరేకుల పన్నాగాల పట్ల జాగరూకత వహించాలనీ, అణ్వస్త్రాల పై సంపూర్ణమైన, ఎలాంటి షరతులూ లేని నిషేధం సాధించేందుకు, ఆగస్టు విషాద సంఘటన పునరావృతం కాకుండా చూచేందుకు కృషి చేయాలనీ వారు విజ్ఞప్తి చేశారు.

నాకు ఈ మధ్యనే హిరోషిమా నగరాన్ని చూచే అవకాశం లభించింది. రోదసీ నౌకా చోదకుడు అలెగ్జీ లియొనోవ్ తో కలిసి నేను అక్కడకు వెళ్ళాను. ఆ నగరంలో ఇప్పుడు జీవితం తొణికిసలాడుతూ వుంది. అణుబాంబు వాతపడిన వారికై నిర్మించిన స్మారకచిహ్నం, శాంతి వస్తుప్రదర్శన శాల (1945 నాటి విషాద సంఘటనకు సంబంధించిన సామాగ్రిని అక్కడ సేకరిస్తున్నారు), బాంబు దాడిలో మరణించిన బాలబాలికల స్మారక చిహ్నం— ఇవన్నీ అక్కడ పాతికేళ్ళ క్రింద జరిగిన విషయాన్ని మనకు గుర్తు చేస్తున్నాయి. ఈ విషాద సంఘటనకు సంబంధించిన కొన్ని విషయాలనూ, వివరాలనూ ప్రజలు అప్పుడే మరచి పోతున్నారు. అంతే కాదు. ఆ నాటి జ్ఞాపకాల్ని జపాన్ ప్రజల మనస్సులలో నుంచి తుడిచి వేసేందుకు, జపాన్, అమెరికా

పాలకులు తమకు చేతనైనంతా చేస్తున్నారు. ఇందుకు ఒక ఉదాహరణ.

రోదసీ యాత్రికుడు లియొనోవ్, నేనూ అణుబాంబు వాతపడిన బాలల స్మారకచిహ్నం ప్రక్కన నిల్చున్నాం. పాఠకులకు ఈ స్మారక చిహ్నం చరిత్ర గుర్తు చేయాల్సి వుంది. ససాకీ అనే ఒక బాలిక హిరోషిమాలోని ఒక బడిలో చదువుకుంటూండేది. బాంబు ప్రేలి నప్పుడు వెలుబడిన అణు ధార్మిక ధూళి ఆమెకు సోకింది. దీని ఫలితంగా ఆమె 1956 లో జబ్బు పడింది. అప్పటికి ఆ బాలిక వయస్సు 14 సంవత్సరాలు. కాగితాలతో ఒక వెయ్యి కొంగల్ని తయారుచేస్తే అప్పటికి తనకు ఆ జబ్బు నయం అవుతుందని ఆ బాలిక నమ్మకం. ఆ నమ్మకంతోనే వాటిని తయారు చేయ నారంభించింది. కాని ఆమె చనిపోయింది. ఆమె కల నిజం కాలేదు. ఆమె చదువుకుంటూ వుండిన పాఠశాలలోని బాల బాలికలు ఆమె కోసం ఒక స్మారక చిహ్నం నిర్మించేందుకు డబ్బు పోగు చేయ సాగారు. దేశంలోని ఇతర పాఠశాలల విద్యార్థులు కూడ వారితో చేరారు. వారందరి కృషి ఫలితం గానే అణుబాంబు దాడిలో మరణించిన బాల బాలికల స్మారక చిహ్నం నిర్మాణమైంది.

మేము ఆ స్మారక చిహ్నం ప్రక్కన నిళ్ళబ్బంగా నిలుచున్నాం. మాకు కొంత దూరాన ఓ చెట్టు క్రింద స్థానిక పాఠశాలలకు చెందిన విద్యార్థులు కొందరు విశ్రాంతి తీసు కుంటున్నారు. మే మిద్దరం వాళ్ళ దగ్గరకు వెళ్ళాము. “ఈ స్మారక చిహ్నాన్ని కచ్చితంగా ఎవరి స్మృతి కోసం, కట్టారో చెప్ప గలరా?” అని ఆ విద్యార్థులను ప్రశ్నించాం.

ఒక్కరూ మా ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేక పోయారు.

“ఇదెలా సాధ్యం? ఈ స్మారక చిహ్నం దేనికనో హిరోషిమా బాలబాలికలకే తెలియక పోవడం ఏమిటి?” అని లియోనోవ్ ఆశ్చర్య పోయారు.

“నేటి జపాన్ పాఠ్య పుస్తకాల్లో హిరోషిమా. నాగాసాకీ విషాద సంఘటన గురించిన ప్రస్తావన దాదాపుగా ఏమీ లేనేలేదు” అని నేను జవాబిచ్చాను.

ఈ సంభాషణ ఫలితంగా నాకు, అంతర్జాతీయ న్యాయశాస్త్ర ఆచార్యుడైన కావురూ యాసుయూని కలుసుకోవా లనిపించింది. ఆయన, “జాతుల మధ్య శాంతి పటిష్టతకై” లెనిన్ అంతర్జాతీయ బహుమతిని పొందిన వారు. అణు, హైడ్రోజన్ ఆయుధాల నిషేధాన్ని కోరే అఖిల జపాన్ సమితికి ఆయన చాలా కాలంగా నాయకత్వం వహిస్తున్నారు.

ఆయన నాతో ఇలా చెప్పారు: “తొలి దశలో శాంతి ఉద్యమం నిర్మాణయుతంగా లేదు, ఐక్య కార్యాచరణా లేదు. దేశం అమెరికా సైనిక ఆక్రమణ క్రింద ఉండటం ఇందుకు కారణం. అయినా అప్పటికే మా దేశంలో లక్షలాది మంది స్టాక్ హోం శాంతి విజ్ఞప్తి మీద సంతకాలు చేశారు. హిరోషిమా విషాదాన్ని తమ కండ్లారా చూచిన మారు కీ కళాకారులు ఆ ఘటన పై వరుసగా కొన్ని చిత్రాలు రచించారు.

“1954 మార్చి ఒకటిన బికినీ దీవుల్లో అమెరికా జరిపిన అణ్వస్త్ర పరీక్ష ధాటికి

జపాన్ జాలరులు గురయ్యాడు. దీని ఫలితంగా దేశంలో తీవ్ర అసమ్మతి వ్యాపించింది. శాంతికోసమూ, అణ్వస్త్రాలకు వ్యతిరేకంగానూ సాగే ఉద్యమం దేశ వ్యాప్తమై, నిర్మాణ రూపాలు ధరించింది. అణ్వస్త్రాలను నిషేధించాలని కోరేందుకు తొలి అంతర్జాతీయ సమావేశం 1955 లో జరిగింది. నాటినుంచి అలాంటి సమావేశాలు జపాన్ లో ఏటేటా జరుగుతున్నవి. ఆ దశలో దేశంలోనూ, అంతర్జాతీయంగానూ శాంతి యోధుల మధ్య సంఘీభావం వెల్లివిరిసింది.

ప్రొఫెసర్ కావురూ యాసుయూ ఇంకా ఇలా చెప్పారు: “పోరాటం కొనసాగుతూ వుంది. తాజా పరిణామాలనే తీసుకోండి. దేశమంతటా సభలూ, ప్రదర్శనలూ జరుగుతున్నవి. అనేక చోట్ల పోలీసులతో ఘర్షణలు సంభవిస్తున్నవి. జపాన్ శాంతికాముకులు శాంతిని వాంచిస్తున్నారు; అణు-హైడ్రోజన్ అస్త్రాలను వ్యతిరేకిస్తున్నారు; జపాన్-అమెరికా భద్రతా సంధిని, మా దేశ భూభాగంపై నున్న అమెరికా సైనిక స్థావరాలనూ రద్దు చేయాలని వారు కోరుతున్నారు; ఓకినావాను తిరిగి జపాన్ కు యిచ్చి వేయాలని వారు కోరుతున్నారు; జపాన్ లో సైనికతత్వ పునరుద్ధరణను వారు వ్యతిరేకిస్తున్నారు; ఇండోచైనాలో అమెరికా దురాక్రమణను వారు వ్యతిరేకిస్తున్నారు; మధ్యప్రాచ్య సంగోభం శాంతియుతంగా పరిష్కారం కావాలని వారు కోరుతున్నారు. ఈ కోర్కెలన్నీ అవినాభావ సంబంధం గలవి. ఇవి ఎల్లప్పుడూ మా ముందుంటున్నవి.”

ఆయన ఇంకా ఇలా చెప్పారు: “నేను అంతర్జాతీయ న్యాయశాస్త్రంలో ప్రత్యేక కృషి చేస్తున్నాను. జపాన్ ప్రభుత్వాధినేతలు తమ వాగాడంబరంతో కొందరిని తప్పుదారి పట్టించ గలరేమో కాని, నన్ను మాత్రం మోసగించ లేరు. సాబో, నిక్సన్ సంయుక్త ప్రకటనను శ్రద్ధగా చదివితే, మా దేశం ప్రమాదకరమైన పంథాలోకి నెట్టి వేయబడుతున్నదని స్పష్టమవుతుంది. జపాన్ అమెరికా సంతి దానంత కదే పొడిగించ బడటం జపాన్ ను ఆగ్నేయాసియాలో అమెరికా దురాక్రమణ విధానపు సుడి గుండంలో పడవేస్తుంది.

“ఈనాటి జపాన్ ప్రభుత్వం దేశ ప్రజల శాంతి ఉద్యమాన్ని అణచి వేయాలనీ, గత యుద్ధపు భయానక విషయాలనూ, హిరోషిమా, నాగ సాకీల విషాద సంఘటనలనూ మేము మరచిపోయేలా చేయాలనీ ప్రయత్నిస్తూ వుంది. విద్యార్థుల పాఠ్య పుస్తకాలలో ఈ రెండు నగరాలకు సంబంధించిన విషాద సంఘటన గురించి దాదాపుగా ఏమీలేక పోవటానికి కచ్చితంగా యిదే కారణం. మరో ఉదాహరణ పేర్కొంటాను. ఆ సాహితీ పత్రిక నాగాసాకీలో ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరిపింది. నాగాసాకీపై అణుబాంబు వేసిన దేశం ఏది, ఆ బాంబు వేయటం ఎప్పుడు జరిగింది అని రెండు ప్రశ్నలు మాత్రమే ఆ పత్రిక అడిగింది. కేవలం నూటికి 22 మంది మాత్రమే మొదటి ప్రశ్నకు అమెరికా అని సరయిన జవాబిచ్చారు. మిగతా 78 మందికి ఆ బాంబు వేసిన దెవరో తెలియదు. లేదా వారు మరో దేశం పేరేదో

చెప్పారు. నాగాసాకీ మీద అణుబాంబు వేసింది ఇరాన్ అని సమాధాన మిచ్చిన వాళ్ళూ వున్నారు! ఇక రెండో ప్రశ్నకు సరైన సమాధానం యిచ్చిన వారు నూటికి 36 మంది మాత్రమే.

“ఈనాడు జపాన్ లో మాత్రమే గాక, ఇతర పెట్టుబడిదారీ దేశాల పాలక వర్గాలు కూడా తమ దేశాల ప్రజల మనస్సుల నుంచి యుద్ధానికి సంబంధించిన స్మృతులనూ ఆనాటి భయానక అనుభవాలనూ చెరిపి వేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నవి. ఇదంతా జరుగుతూవున్నా, జపాన్ శాంతి యోధుల శ్రేణుల్లో చీలిక వచ్చినా మా ఉద్యమం సజీవంగానే వుంది. యుద్ధానికి వ్యరేకంగా పోరాడుతూనే వుంది. ప్రజలలో పోరాడాలనే దృఢదీక్ష వుండటం సంతృప్తిదాయకమైన విషయం. ఐక్య కార్యాచరణ సాధించట మనేదే ప్రధాన కర్తవ్యం.”

సంభాషణ ముగిస్తూ ఆయన ఇలా చెప్పారు: “శాంతిని సమర్థించే ప్రతిఒక్కరూ, ఆ ఉమ్మడి లక్ష్యం కోసం నిర్దిష్టంగా ఏదో ఒకటి చేయాలి. ఉదాహరణకు నేనూ, నా భార్య తజుకో ఒక ఉద్యమం—అణుబాంబు దాడికి సంబంధించిన మారుకీ కళాకారుల చిత్రాలను ప్రతి యింటికీ అందించటం —ఆరంభించాం. ప్రభుత్వం పాఠ్య పుస్తకాలలోనుంచి హిరోషిమా గురించిన సంగతిని ఎత్తి వేసినందుకు ప్రతిగా మేము చేస్తున్న పని ఇదీ.

“దూరప్రాచ్యంలో, ఆసియాలో సమిష్టి భద్రతా వ్యవస్థల ఏర్పాటు గురించిన భావాన్ని

ప్రచారం చేసేందుకు నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసు
కోవటం గూడ అవసరం. ఈ వ్యవస్థలు ఈ
ప్రాంతంలో నివసించే జాతులకు శాంతిని,
భద్రతనూ చేకూర్చ గలవు. సజ్జను లందరి

ఐక్యతా, సంఘీభావాలే సార్వత్రిక, సంపూర్ణ
నిరాయుధీకరణకూ, యుద్ధ ప్రమాదం నుంచి
దేశదేశాల ప్రజల విముక్తికీ హామీ" అని
ఆయన అన్నారు.

35

వచ్చే సంచికలో

—సోవియట్ గ్రామసీమలోని ఒక కుటుంబం

—దక్షిణాఫ్రికా జాత్యహంకారులతో బ్రిటన్ మిలాఖత్

ఇంకా, ఇంకా

SOVIET SAMEEKSHA

(TELUGU)

38 Vol. 4, Aug. 21, 1970

CONTENTS

Problems of Leninist Theory

Lenin's Theory of Imperialism
and Problems of Contemporary
Capitalism

By S. Dalin

Soviet Union Today

USSR — A United Family of
Fraternal Nations

By N. M. Pegov

International Affairs

Hiroshima will never be forgotten

By S. Kharin

36

సో వి య ట్ స మీ త్త

సంవత్సర చందా

రూ. 4-00

సో వి య ట్ భూ మి కా ర్థా ల యం,

టి. నగర్, మద్రాసు-17.

పత్రికా రచనకు సంబంధించిన కృతుల క్రింద, ప్రచురణ అయిన వ్యాసాలను, లేక చాయాచిత్రాలను వస్త్ర ప్రాముఖ్యాన్ని బట్టి నివేదికలుగా లేక పుస్తకాలుగా, చాయాచిత్ర సంపుటాలుగా పునర్ముద్రించ వీలయిన వాటిని, సంకలించి పంపవచ్చు.

3. అనువాద రచనను పంపేటప్పుడు దాని మూల గ్రంథం పేరునూ, ఏ భాషనుండి అది అనువదించబడినదీ సూచించాలి.

బాలల వ్యాసరచన పోటీ

సోవియట్ దేశాన్ని సందర్శించాలని నేను అభిలషిస్తున్నది ఎందుకు అన్నది, ఈ సంవత్సరం పోటీకి వ్యాస విషయంగా యివ్వబడ్డది. ఆ వ్యాసాన్ని ఏ భారతీయ భాషలోనైనా లేక ఇంగ్లీషులోనైనా రాయవచ్చు. వ్యాసం 500 పదాలకు మించ కూడదు. ఈ పోటీకి ఉద్దేశించిన వ్యాసాలు, ఆయా ప్రాంత సలహా సంఘానికి చేరవలసిన చిట్ట చివరి తేది—1970 సెప్టెంబర్ 15.

నిర్ణయాలు:

హిందీ, ఉర్దూ, సంస్కృతం, పంజాబీ, కాశ్మీరీ, ఇంగ్లీషు రచనల విషయంలో ఢిల్లీ ప్రాంత సంఘం; మరాఠీ, సింధి, గుజరాతీ రచనల విషయంలో బొంబాయి ప్రాంత సంఘం; తమిళ, తెలుగు, కన్నడ, మలయాళ రచనల విషయంలో మద్రాసు ప్రాంత సంఘం; బెంగాలీ, అస్సామీ, ఒరియా భాషల రచనల విషయంలో కలకత్తా ప్రాంత సంఘం చేసే సిఫారసులను పురస్కరించుకొని సోవియట్ భూమి నెహ్రూ బహుమానాల సంఘం, బహుమాన నిర్ణయాలను చేస్తుంది.

సంఘ నిర్ణయాల్లో తుది నిర్ణయాలు, వాటికి కట్టుబడి ఉండవలసినదే. బహుమానాలకు సంబంధించిన షరతులను అవసరమైనట్లయితే సోవియట్ భూమి నెహ్రూ బహుమానాల సంఘం ఆమోదంతో సవరించవచ్చు లేదా తీసివేయవచ్చు.

* ఎంపికకు మీ రచనలను:

సోవియట్ ల్యాండ్ నెహ్రూ బహుమానాల సంఘం, 25, వారాకంబా రోడ్, న్యూఢిల్లీ-1 కి గాని, ఆ భాషలకు సంబంధించిన ప్రాంతీయ సలహా సంఘాలు: దృఢతర సోవియట్ భారత స్నేహానికి దక్షిణ ప్రాంత సలహా సంఘం, 44, త్యాగరాయా రోడ్డు, త్యాగరాయ నగర్, మద్రాసు 17 కు గాని; దృఢతర సోవియట్ భారత స్నేహానికి ఉత్తర ప్రాంత సలహా సంఘం, 25, వారాకంబా రోడ్, న్యూఢిల్లీ-1 కి గాని; దృఢతర సోవియట్ భారత స్నేహానికి తూర్పు ప్రాంత సలహా సంఘం, 1/1, పుడ్ స్త్రీట్, కలకత్తా-16 కు గాని; దృఢతర సోవియట్ భారత స్నేహానికి పశ్చిమ ప్రాంత సలహా సంఘం, 'ప్యారడైస్', 51-యల్, జులాభాద్ దేశాయ్ రోడ్, బొంబాయి 26 కు గాని పంపండి.

కె. పి. యస్. మీనన్

జి. యల్. కొలొకొలొవ్

రాణా జంగ్

బహదూర్ సింగ్

అధ్యక్షుడు

ఉపాధ్యక్షుడు

ప్రధాన కార్యదర్శి

మదను ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA134M151
పుస్తకం పేరు	సోవియట్ సమీక్ష
తారీఖు	31/10/24
ముందు అట్ట	YES
వెనుక అట్ట	YES
మొత్తం పేజీలు	41
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	3
తయారు చేసినది	RUKSANA
పేజీలు విడదీసినది	RUKSANA
స్కాన్ చేసినది	RUKSANA
పరీక్ష చేసినది	RUKSANA
పేజీలు పరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	Good